

Etos – en avgjørende rolle?

En kvalitativ undersøkelse av hvordan lærere påvirkes av stillingsannonser

Lena Charlotte Jensen

Lektorprogrammet

30 Studiepoeng

Institutt for lingvistiske og nordiske studier

Det humanistiske fakultet

Våren 2023

© Lena Charlotte Jensen

2023

Etos – en avgjørende rolle?

Lena Charlotte Jensen

<https://www.duo.uio.no/>

Sammendrag

Denne oppgaven har som formål å undersøke hvordan jobbsøkere påvirkes av etos, og se nærmere på de faktiske effektene retorikk har på mottakere. For å forske nærmere på dette har oppgaven samlet inn data fra totalt elleve informanter som jobber/er utdannet som lærere gjennom metode bestående av både intervjuer og tenkehøyt-lesing. Informantene ble bedt å velge skolen de helst ville søkt jobb på før de leste annonsene, og igjen etter de hadde lest gjennom annonsene. Hensikten med dette er å se nærmere på hvor viktig innholdet i en stillingsannonse faktisk er, eller om det er inntrykket og forventinger jobbsøkere har på forhånd som er avgjørende for hvor man velger å søke jobbe.

Problemstillingen oppgaven tar for seg er: *Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?* Innunder dette stilles også følgende forskningsspørsmål:

- *Hva er det eventuelt som påvirker jobbsøkeren til søke på den aktuelle jobben?*
- *Hva er det eventuelt som kan forandre denne avgjørelsen?*
- *Til hvilken grad kan teksten i stillingsannonsen påvirke endelig etos?*

For å svare på oppgaven sin problemstilling og tilhørende forskningsspørsmål vil det bli gitt en gjennomgang av relevant teori innenfor retorikken, hvorav hovedvekten ligger på de retoriske bevismidlene. I oppgavens neste del vil metodene brukt for å samle inn data og materiale i form av tre stillingsannonser fra Sophie Radich Skole, Marikollen ungdomsskole og Bingsfoss ungdomsskole bli presentert. Videre kommer oppgavens hoveddel: presentasjon og analyse av funn fra datainnsamlingen. Oppgaven vil avsluttes med en diskusjon, samt en oppsummerende konklusjon med forslag til videre forskning.

Oppgavens hovedfunn er i korte trekk at *innledende etos* står sentralt når jobbsøkere velger en potensiell arbeidsgiver, og spesielt hvis *innledende etos* tydelig er dårlig. Det er samtidig enklere å endre dette inntrykket hvis *innledende etos* er nøytral eller god, og dette ser ut til å ha en sammenheng med *patos* og *doxa*.

Forord

Det er rart å tenke på at 5 år på Blindern er over, og at arbeidslivet nå står for tur. Tiden på universitet ble ikke helt som jeg hadde sett for meg med en pandemi som flyttet Blindern og undervisningen hjem. Det gjorde også at veien tilbake til Blindern ble litt lengre, og veien til jobb ble litt kortere.

Jeg må først og fremst rette en stor takk til informantene som har delt tankene og tiden sin med meg og dette prosjektet. Denne oppgaven hadde ikke blitt til uten dere.

Oppgaven hadde heller ikke blitt til uten hjelp av Marja Etelämäki i den innledende fasen, eller Kristian Bjørkdahl som har vært min veileder.

En stor takk til alle dere som har heiet på meg gjennom et langt og tungt semester, spesielt mine gode kollegaer, elever og venner som har bidratt med positivitet og motivasjon.

Agnes, jeg tror ikke jeg hadde kommet meg gjennom dette uten deg. Tusen takk.

Julia, takk for all god hjelp i innspurten. Du er gull verdt.

Og selvfølgelig Magnus, takk for lufteturer med frisbee, (god) mat, samt den stabiliteten og støtten du har gitt meg gjennom hele dette prosjektet.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	1
1.1 OPPGAVENS BAKGRUNN	1
1.2 PROBLEMSTILLING OG FORSKNINGSSPØRSMÅL.....	1
1.3 TIDLIGERE FORSKNING	2
1.4 OPPGAVENS DISPOSISJON	3
2. TEORI	4
2.1 FORSTÅElsen AV RETORIKK	4
2.2 DE RETORISKE BEVISMIDLENE.....	4
2.2.1 <i>Etos</i>	5
2.2.2 <i>Patos</i>	6
2.2.3 <i>Logos</i>	7
2.3 ANDRE RETORISKE BEGREPER	7
2.3.1 <i>Doxa</i>	8
2.4 STILLINGSANNONSE SOM SJANGER	8
3. METODE	10
3.1 VALG AV METODE	10
3.2 SEMISTRUKTURERTE DYBDEINTERVJUER.....	11
3.2.2 <i>Intervjuguide</i> :	11
3.3 TENKEHØYT-LESING.....	12
3.4 UTVALG AV INFORMANTER	13
3.5 GJENNOMFØRING AV INTERVJUER OG TENKEHØYT-LESING	15
3.6 TRANSKRIPSJON	15
3.7 MATERIALE	16
3.7.1 <i>Stillingsannonsene</i>	17
3.7.2 <i>Marikollen ungdomsskole</i>	20
3.7.3 <i>Sophie Radich Skole</i>	20
3.7.4 <i>Bingsfoss ungdomsskole</i>	21
3.8 RELABILITET OG VALIDITET	21
4. FUNN OG ANALYSE	24
4.1 PRESENTASJON AV HOVEDRESULTATER	24
4.2 BEGRUNNELSE FOR VALG AV SKOLE FØR GJENNOMLESNINGEN	26
4.2.1 <i>Informanter som valgte Bingsfoss ungdomsskole</i>	26
4.2.2 <i>Informanter som valgte Marikollen ungdomsskole</i>	27
4.2.3 <i>Informanter som valgte Sophie Radich skole</i>	29
4.3 «VI»	31
4.3.1 <i>Positiv påvirkning gjennom bruken av «vi»</i>	31
4.3.2 <i>Negativ forsterkning gjennom bruken av «vi»</i>	31
4.4 «DU»	32
4.5 LØNN.....	33
4.5.1 <i>Lønn som en positiv påvirkning</i>	33
4.5.2 <i>Lønn som en negativ påvirkning</i>	34
4.6 «STABILT PERSONALE».....	34
4.6.1 <i>Negativ tolkning av «stabil personale»</i>	34
4.6.2 <i>Positiv tolkning av «stabil personale»</i>	35
4.7 «HØY ARBEIDSKAPASITET»	35
4.8 BEGRUNNELSE FOR VALG AV SKOLE ETTER GJENNOMLESNINGEN	36
4.8.1 <i>Informanter som fortsatt valgte Bingsfoss ungdomsskole</i>	36
4.8.2 <i>Informanter som fortsatt valgte Marikollen ungdomsskole</i>	37
4.8.3 <i>Informanter som endret mening til Marikollen ungdomsskole</i>	38
4.8.4 <i>Informanter som fortsatt valgte Sophie Radich skole</i>	40
4.9 OPPSUMMERING	42

5. DISKUSJON	43
5.1 UTVIKLING AV ETOS GJENNOM DOXA	43
5.2 UTVIKLINGEN AV ETOS GJENNOM PATOS	45
5.3 VIKTIGHETEN AV GOD ELLER NØYTRAL INNLEDENDE ETOS.....	45
5.4 OPPFATTELSEN AV SJANGER.....	46
6. AVSLUTNING	47
6.1 KONKLUSJON.....	47
6.2 FORSLAG TIL VIDERE FORSKNING	48
6.3 AVSLUTTENDE REFLEKSJONER	48
LITTERATUR:	50

Tabeller

Tabell 1: Oversikt over informanter

Tabell 2: Stillingsannonse

Tabell 3: Oversikt over valg av skoler

Tabell 4: Eksempel på utviklingen av etos gjennom doxa

Vedlegg

Vedlegg 1: Intervjuguide

Vedlegg 2: Samtykkeskjema

Vedlegg 3: Annonsetekst – Sophie Radich skole

Vedlegg 4: Annonsetekst – Marikollen Ungdomsskole

Vedlegg 5: Annonsetekst – Bingsfoss ungdomsskole

1. Innledning

1.1 Oppgavens bakgrunn

Det overordnede målet med denne oppgaven er å bidra med forskning som ser nærmere på hva det er som gjør at jobbsøkere velger å sende inn en søknad og hvor stor påvirkningskraft den aktuelle teksten i annonsen faktisk har. Hvor viktig er egentlig førsteinntrykket og den kjennskapen vi har til en aktuell arbeidsgiver på forhånd? En stillingsannonse er trolig den typen retorikk, foruten reklamer, som folk flest er i kontakt med, uten å tenke over hvordan man egentlig blir påvirket. En stillingsannonse sin hovedhensikt er nettopp å overbevise mottakeren om at dette er jobben for deg, men hvordan skjer dette? Blir jobbsøkeren overbevist av teksten, eller spiller ikke selve søknadsteksten en så stor rolle i denne prosessen.

Denne oppgaven vil se nærmere på hvordan nettopp en arbeidstaker og en mulig jobbsøker, i dette tilfellet lærere, blir påvirket av stillingsannonser. For å undersøke hva som påvirker mottakerne av stillingsannonser vil en gruppe med informanter lese gjennom tre ulike stillingsannonser fra tre ulike skoler. Målet er at dette vil vise om teksten kan ha en avgjørende rolle når de blir spurt om å velge hvilken de ville søkt jobb hos før og etter gjennomlesningen. Oppgavens hypotese har dannet grunnlaget for å utforske dette emnet. Hypotesen hevder at etos, som refererer til skolens troverdighet og inntrykket informantene har av skolen, spiller en sentral rolle i beslutningsprosessen. Forskningen tar sikte på å undersøke denne faktoren nærmere, og finne ut hva som kan være avgjørende for mottakerne av stillingsannonser.

1.2 Problemstilling og forskningsspørsmål

Basert på hypotesen om at etos er viktig for jobbsøkere vil denne oppgaven ta-utgangspunkt i følgende problemstilling: ***Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?***

Det er ønskelig å undersøke hvordan innledende etos påvirker selve forståelsen av teksten, men også hvilke andre faktorer som kan bidra til å påvirke jobbsøkere som leser stillingsannonser. Innunder dette stilles også følgende forskningsspørsmål:

- *Hva er det eventuelt som påvirker jobbsøkeren til søke på den aktuelle jobben?*
- *Hva er det eventuelt som kan forandre denne avgjørelsen?*
- *Til hvilken grad kan teksten i stillingsannonsen påvirke endelig etos?*

1.3 Tidligere forskning

Det har tidligere blitt gjort noe forskning innenfor stillingsannonser med en vinkling fra det retoriske perspektivet, men det er fortsatt et felt med en del ubesvarte spørsmål. I nyere tid er det blant annet skrevet to oppgaver om jobbsøknader og stillingsannonser ved UiO. Ellen Karen Pedersen (2018) sin masteroppgave tok utgangspunkt i ulike veiledninger som viser hvordan jobbsøkere kan skrive gode jobbsøknader og noen år senere skrev Michelle Uller (2021) sin masteroppgave om hvordan avsendere og mottakere bruker og tolker sjangeren stillingsannonser med et fokus på klarspråk. En annen relevant masteroppgave er Nina Jansen Wiig (2017) som skrev om hvordan selskaper bruker innholdsmarkedsføring for å bygge opp en sterkere etos, og gjør et interessant poeng med «For å bygge etos, er det en fordel at leserne deler tekstens doxa (s. 33)». Wiig utdyper dette senere med at det ikke trenger å være ødeleggende for etos dersom mottakerens doxa ikke stemmer med teksten, men at det er enklere for teksten og avsender å vise arete hvis disse er like (2017).

Andersen & Clevenger skrev i 1963 at antallet kvantitative studier som bruker begrepet "etos" i titlene sine er få, men at det finnes studier som omfatter relaterte begreper som troverdighet og prestisje. De utarbeidet en oppsummering av forskning gjort knyttet opp mot etos fram til 1963, og hovedtrekkene av denne oppsummeringen var at noen mottakere var mer mottakelig for å endre mening om etos enn andre, men at dette ikke er knyttet opp mot faktorer som kjønn, alder, utdanning osv., men heller at de som skifter oppfatning i større grad er nøytrale i utgangspunktet, enn å ha en sterk formening (ibid.). Videre viser Andersen & Clevenger (1963) til hvordan disse forskjellene i etos ikke etableres like lett hos noen mottakere som tidligere forskning antok, og at det er nødvendig med mer forskning med forbedrede design for å se nærmere på etablering og endring av etos.

Nyere prosjekter viser også til en mangel av forståelse om hva retorikk faktisk gjør. Kiewe & Houck (2015) er direkte i sin sak om retorikkens effekter har en «tortured history in rhetorical studies (s.1)». Browne (2015) støtter også opp under denne påstanden ved å hevde at man må tydeliggjøre hva det er man mener når man snakker om konsekvensene av retorikken med vekt på hva den gjør, og hvordan vi vet når den gjør noe.

Hensikten med dette prosjektet er å se nærmere på hvor viktig innholdet i en stillingsannonse faktisk er, eller om det er inntrykket og forventinger jobbsøkere har på forhånd som er avgjørende for en jobbsøker. Mange ser ut til å nesten ikke lese annonsene, men kun se på hvem arbeidsgiveren er. På denne måten kan denne oppgaven se nærmere på hvordan retorikken spiller en rolle, og da spesielt den innledende etos. Samtidig vil oppgaven også komme nærmere inn på hva annet det er i en stillingsannonse som kan påvirke mottakeren, og se hvordan retorikken fungerer i praksis. Dette er overraskende og tilsynelatende nok et forskningsfelt som er lite utforsket. Underveis i mitt studieløp har det vært utelukkende fokus på hva retorikk er og hvordan retorikken brukes i tekster, men ingenting om hvordan mottakere påvirkes av dette. Det er tydelig at mer forskning på de faktiske effektene av retorikk er viktig, og et betydningsfullt bidrag til fagfeltet.

1.4 Oppgavens disposisjon

Oppgaven vil starte med en gjennomgang av relevant teori innenfor retorikken, hvorav hovedvekten ligger på retoriske bevismidlene. Det er bruk noe mer plass på etos siden hovedtyngden av problemstillingen er knyttet til dette begrepet. I oppgavens neste del vil metodene brukt for å samle inn data blir forklart med en tilhørende refleksjon om hvordan denne er håndtert i ettertid. Materiale i form av tre stillingsannonser fra tre ulike skoler i området rundt Lillestrøm blir også presentert. Etterfulgt av dette kommer oppgavens hoveddel: presentasjon og analyse av funn fra datainnsamlingen. Videre kommer oppgavens diskusjon som vil sette funnene i lys av teorien, og drøfte oppgavens problemstilling. Avslutningsvis vil oppgaven konkludere og komme med noen avsluttende og oppsummerende tanker om oppgavens funn.

2. Teori

2.1 Forståelsen av retorikk

Retorikkens historie stammer tilbake til 400- og 300-tallet f.Kr og har sine røtter til det greske kulturområdet og Athen (Bakken, 2018). Fagfeltet retorikk har dermed en lengre historie enn en rekke andre fagfelt (Bakken, 2018). Aristoteles refereres ofte til som retorikkens far, men dette er fordi hans *Retorikk* er den eldste læreboken om retorikk som er bevart (Kjeldsen, 2009). Retorikken blomstret fram nettopp i Athen fordi det var et demokratisk samfunn hvor man måtte overbevise og tale i folkeavstemninger om sin sak (Bakken, 2018). Fram til slutten av 1700-tallet stod retorikken sentralt i det vestlige samfunnet, men ble etter hvert byttet ut med andre fagfelt. Først etter andre verdenskrig fikk man igjen en interesse for retorikken som fortsatt er til stede i dag, og dette med særlig vekt for å forstå hvordan språk og kommunikasjon former hvordan vi forstår verden (Bakken, 2018).

Retorikk og forståelsen av begrepet er ifølge Kjeldsen (2009) noe som har forandret seg mye gjennom årens løp. Det var særlig på midten av 1900-tallet at det skjedde en endring fra at retorikken handlet om å overtale til en mulighet for å forstå kommunikasjon og samhandling mellom mennesker (Kjeldsen, 2009). Den moderne retorikken man ser i dag har ikke lenger som et hovedmål å utvikle gode talere som den klassiske retorikken hadde, men heller forske og undersøke hvordan retorikken fungerer som et verktøy for kommunikasjon (Kjeldsen, 2009).

Kjeldsen (2020) viser til hvordan det tradisjonelle svaret på hvor man finner retorikken er i selve ytringen, altså i teksten, i talen eller i et bilde. Skal man på den andre siden undersøke hvordan retorikken spiller en rolle i den virkelige verden er det ikke nok å studere ytringen alene gjennom tekstanalyse: man må studere hvordan mennesker reagerer på ytringene. Basert på dette hevder Kjeldsen videre at resepsjonsstudier må være en nødvendig del av det retoriske faget for å kunne forske på nettopp dette viktige aspektet ved retorikken (2020).

2.2 De retoriske bevismidlene

«Av de overtalesmidler som skaffes tilveie gjennom talen finnes tre slag: noen beror på talerens personlige karakter, andre på den tilstand tilhøreren settes i, atter andre på selve argumentasjonen, ved den bevismakt den har, reell eller tilsynelatende (Aristoteles, 2006, s. 27)».

Oppgavens problemstilling knytter seg tett opp mot etos som begrep, og viser hvordan oppgaven vil ta utgangspunkt i de retoriske bevismidlene som stammer fra antikkens filosofer. De retoriske bevismidlene er tett vevd sammen og det er derfor vesentlig å se nærmere på alle begrepene i sin helhet til tross for at det kun er etos som nevnes eksplisitt i oppgaven sin problemstilling. Ifølge Aristoteles viser Etos til talerens karakter, *patos* appeller til publikums følelser, og *logos* viser til talerens resonnement eller argumentasjon (2006). I det følgende vil disse tre begrepene bli forklart og presentert.

2.2.1 Etos

Etos er det første bevismiddelet Aristoteles presenterte i sitt verk om retorikk, og er ment å forklare hvordan avsenderen kan overbevise gjennom å spille på og bruke sin egen karakter (2006). Avsenderen sin karakter gjør sin fremtreden ved at den bidrar til å skape en troverdighet gjennom at mennesker enklere og raskere stoler på mennesker som er sympatiske (Aristoteles, 2006). Aristoteles gikk så lang som å hevde at «Snarere er vel hans karakter nærmest avgjørende betydning for troverdigheten (2006, s.28)». Aristoteles hevdet på den ene siden at etos kan ha den største påvirkningskraften på mottakeren av bevismidlene, men nevnte også at man må være forsiktig med å spille for mye på etos: «Når det gjelder talerens karakter, er det gjerne slik at det han sier om seg selv, kan vekke misunnelse, virke overdrevet eller fremkalle protester (Aristoteles, 2006, s.266)».

Etos er et langt med komplekst begrep som kun defineres som *talerens karakter*. Innenfor den klassiske og antikke teorien om retorikk var det vanlig å skille mellom to former for etos: subjektiv og objektiv etos (Kjeldsen, 2009). Subjektiv etos handler om oppfattelsen av avsenderen sine personlige kvaliteter, som skapes av henholdsvis *arete*, *eunoia* og *fronesis*. Begrepene *arete*, *eunoia* og *fronesis* viser til antikkens ulike dimensjoner av etos, også kalt egenskaper eller dyder hos avsenderen. *Arete* viser til god karakter, *eunoia* viser til velvilje og *fronesis* viser til forstandighet (Kjeldsen, 2009). *Arete*, omtalt som talerens personlige karakter, viser til at avsenderen har god moral og gjør gode gjerninger. *Eunoia*, altså talerens velvillige innstilling, viser til at avsenderen er vennlig og virker å prioritere mottakeren sine beste interesser. *Fronesis*, også ofte kun omtalt som forstand, viser til at avsender oppfattes som kompetent innenfor det området det omtales (Bakken, 2018). Subjektiv etos vil dermed være noe avsender i større grad kan styre selv, og som vil ha en direkte kobling til avsenderen sine ytringer. Objektiv etos handler på den andre siden om hvordan andre mennesker beskriver eller etterlikner avsenderen sin karakter: som man i retorikken kaller *descriptio* og

ethopoiia (Bakken, 2018). Dette vil dermed være basert på det inntrykket mottakeren allerede har av avsender.

I den moderne retorikken har man i stor grad bygget videre på subjektiv og objektiv etos som grekerne konsentrerte seg om under antikken. Kjeldsen (2009) hevder at fordi etos ikke er et dynamisk fenomen, skiller vi mellom tre former for etos i moderne retorikk: innledende, avledet og endelig etos. Disse begrepene stammer fra James C. McCroskeys (2006) *initial ethos*, *derived ethos* og *terminal ethos*. McCroskey forklarer etos som er slags reise knyttet til hva som skjer før, under og etter lesningen av en tekst. *Initial ethos - innledende etos*, som er avsenders etos i det mottakeren møter teksten, *derived ethos - avledet etos*, som referer til etos som skapes gjennom teksten, og dette kan være både gjennom påvirkning av teksten og omgivelsene rundt knyttet til den retoriske situasjonen, og til slutt, *terminal ethos - endelig etos*, som dannes etter at leseren har lest teksten (McCroskeys, 2006). Endelig etos vil derfor være et resultat av både innledende og avledet etos, og kan dermed bekrefte, avkrefte eller justere den innledende etos (Bakken, 2018).

Det er nettopp innledende, avledet og endelig etos som står sentralt i denne oppgaven. Formålet er nettopp å undersøke hvordan vi mennesker påvirkes av denne reisen gjennom de ulike fasene av etos. Hvordan fungerer egentlig denne reisen? Hva er det som gjør at mottakeren kan endre oppfattelsen av avsenders etos? Hva er det som kan skape en sterk avledet etos som gjør at mottakeren endrer sin oppfattelse? For å se nærmere på dette er det derfor viktig å se på de andre bevismidlene som retorikken hevder er sentrale for å overbevise.

2.2.2 Patos

Det andre retoriske bevismidlet Aristoteles presenterte, og viet mye plass til i sine verk om retorikk, er Patos. Patos er det middelet som skal spille på mottakeren sine følelser, og Aristoteles hevdet at det er nettopp gjennom dette at troverdighet skapes (2006). Aristoteles viet mye plass i *Retorikk bok II* til å utdype om ulike følelser mennesker kan kjenne på, og hevdet at det er viktig å ha kunnskap om de ulike følelsene og hvordan de oppstår (Aristoteles, 2006). Aristoteles gikk derfor nærmere inn på følelser som sinne og ringeakt, mildhet, vennskap og hat, frykt, mot, skam, takknemlighet, medlidenhet, indignasjon, misunnelse og kappelyst (2006). Aristoteles brukte trolig så mye plass på menneskelig

følelser siden han hevdet at det er følelser som gjør at mennesker tar avgjørelser og kan skifte mening.

Bakken forklarer hvordan patos brukes når avsenderen overtaler eller overbeviser mottakeren gjennom å gi hen en viss følelsene (2018). Videre viser han til tre ulike funksjoner følelser kan ha: 1) vekke følelser hos mottakeren for å holde på oppmerksomheten, 2) ha en innvirkning på mottakerens vurdering av en sak, og 3) motivere mottakeren (Ibid.). Det vil med andre ord være enklere for mottakerne å følge med, bli påvirket, og bli motivert til å følge med hvis man blir satt i en sinntilstand av glede, humor eller begeistring, enn kjedsomhet og tristhet.

2.2.3 Logos

Logos er det siste av de tre bevismidlene Aristoteles presenterte. Logos viser som tidligere nevnt til talerens resonnement eller argumentasjon og handler om hvordan mottakere blir overbevist ved hjelp av logos hvis de tror at argumentasjonen er sann eller sannsynlig (Aristoteles, 2006). Det handler dermed i stor grad om å appellere til mottakeren sin fornuft. Bakken (2018) hevder at det er to aspekter ved en tekst som er viktige for at mottakeren oppfatte den som sann: *beskrivelsene* og *argumentasjonen*. For det første må verden og det verden består av beskrives på en måte som mottakerne lett kan gjenkjenne og dermed akseptere, og for det andre må argumentasjonen, påstandene og måten disse brukes sammen framstå sanne og sannsynlige for kunne overbevise mottakeren (Bakken, 2018). Innunder dette hører også sammenhengen mellom argumenter og påstander. Påstander viser til utsagn om virkeligheten, mens argumenter viser til utsagn som begrunner hvorfor påstanden er riktig (Bakken, 2018). Retorikkens argumentasjonslære handler om å kartlegge og forstå som blir brukt og er overtalende, uavhengig om de er logisk gyldige: det sentrale er om de oppfattes logiske (Bakken, 2018).

2.3 Andre retoriske begreper

De tre retoriske bevismidlene etos, patos og logos står ikke alene om å overbevise, men fungerer sammen med et apparat av andre retoriske begreper. Doxa er et slik begrep som er relevant for denne oppgaven, men i motsetning til bevismidlene viser doxa i større grad til den retoriske situasjonen rundt argumentasjonen og hvordan virkelighetsoppfattelsen til mottakerne spiller en sentral rolle i hvorvidt man stoler på argumentasjonen.

2.3.1 Doxa

Doxa er et annen retorisk begrep som står spesielt sentralt for at mottakeren skal tro på argumentasjonen. Rosengren (2002) definerer doxa som mottakerens forutsetninger, antagelser og tro om virkeligheten, og taleren må passe på at argumentasjonen er tilpasset dette. Doxa handler med andre ord om menneskers virkelighetsoppfatning. Det er samtidig ikke nødvendigvis slik at retorikken kun skal opprettholde doxa, for den kan også skape sannheter (Rosengren, 1998). Det er samtidig ingen enkel jobb å skulle endre en virkelighetsoppfattelse, men det er fortsatt mulig å endre den.

Bakken (2020) utdyper hvordan en persons doxa kan deles opp i tre hoveddeler, en universell, kulturell og individuell del. Den universelle delen kan forstås som erfaringer og oppfatning alle mennesker har gjennom å leve på jorda og ved å ha en menneskelig kropp (Bakken, 2020). Den kulturelle delen handler om virkelighetsoppfattelsen mennesker får gjennom å være en del av et samfunn og fellesskap, som en skole, arbeidsplass eller vennegjeng (Bakken, 2020). Den siste delen er den individuelle, og viser til virkelighetsoppfattelser et enkeltindivid vil være alene om. I de fleste samfunn vil doxa som i stor grad bryter med den universelle og kulturelle delen regnes som vrangforestillinger, eller en form av psykiske lidelser. Samtidig er et sentralt poeng at alle mennesker lever egne liv og vil derfor ha egne erfaringer om virkeligheten (Bakken, 2020).

2.4 Stillingsannonse som sjanger

Så hva er egentlig en stillingsannonse? En stillingsannonse er å regne som en sjanger som skal overbevise en mottaker om å søke en jobb. En sjanger kan igjen defineres på den følgende måten: «*et sett av normer som regulerer utformingen av tekster som utfører en bestemt språkhandling i en bestemt type situasjon* (Bakken, 2018, s. 72)». I 1984 publiserte Carolyn R. Miller en artikkel som tar opp tematikken omkring sjanger som en sosial handling. Denne artikkelen har siden blitt fått status som et banebrytende verk som står sentralt innen moderne sjangerforskning. Miller (1984), som er å regne som en nyretoriker, argumenterer for at en retorisk definisjon av sjangerbegrepet må omfatte den handlingen sjangeren søker å utføre. I denne sammenhengen betrakter vi sjangerbegrepet fra et sosialt perspektiv, og ikke bare som en tekstlig kategorisering. Sjangerbegrepet er som en norm for handling knyttet til gjentakende situasjoner som krever spesifikke løsningsmåter (Miller, 1984). Miller hevder at en standardisert retorisk handling kan forstås som en handling som har vist seg nyttig og

derfor har etablert seg som en norm i situasjoner der problemet kan løses ved å handle på en bestemt måte. Videre understreker Miller (1984) at sjangeren er pragmatisk, retorisk og en form for sosial handling.

Bakken (2018) viser videre til hvordan det innenfor de fleste sjangre finnes normer for innholdet – *inventio*, komposisjonen – *dispositio*, og stilen – *elocutio*. De fleste stillingsannonser følger en fast type mal som kan oppsummere både *inventio* og *dispositio* på denne måten:

- Introduksjon av bedriften
- Arbeidsoppgaver
- Personlige egenskaper
- Kvalifikasjoner
- Arbeidsgiver tilbyr.

Mye tyder på at normene for *dispositio* ikke er like viktige som *inventio*, da rekkefølgen ser ut til å variere mer enn selve innholdet.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, DFØ (2023), har gjennom flere rapporter samlet opp sentrale aspekter å inkludere i stillingsannonser, og understreker at jobbsøkere ikke søker på stillinger når de ikke forstår hva arbeidsgiver er ute etter. Rapporten kommer med fem sentrale punkter for gode og inkluderende stillingsannonser som arbeidsgivere bør strebe etter for å appellere til gode potensielle kandidater:

- 1) *Skriv det viktigste først.*
- 2) *Snakk direkte til jobbsøkeren.*
- 3) *Snakk tydelig om inkludering.*
- 4) *Skreddersy mangfoldserklæringen.*
- 5) *Spesifiser oppgaver og egenskaper.*

Gjennom å følge disse punktene viser rapporten til at stillingsannonsene vil fungere på en bedre måte, og gi et bedre inntrykk til jobbsøkere som leser annonsen (DFØ, 2023).

3. Metode

3.1 Valg av metode

Formålet med denne oppgaven er å undersøke hvordan en mottaker blir påvirket av en stillingsannonse, og for å gjøre dette er det derfor nødvendig å komme i kontakt med disse mottakerne. Oppgavens hovedfokus er som nevnt i problemstillingen å undersøke hvorvidt etos spiller en viktig rolle når mottakeren av en stillingsannonse leser teksten i annonsen. Kjeldsen (2020) hevder at siden etos ikke er en gitt kvalitet, men en holdning hos mottakeren, så kan man kun forske på etos gjennom samhandling med publikum. Videre understreker Silverman (2015) viktigheten av at den metoden man velger må passe til forskningsspørsmål(ene) man tar utgangspunkt i. Oppgavens problemstilling og forskningsspørsmål er som følger: *Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?*

- *Hva er det eventuelt som påvirker jobbsøkeren til søke på den aktuelle jobben?*
- *Hva er det eventuelt som kan forandre denne avgjørelsen?*
- *Til hvilken grad kan teksten i stillingsannonseren påvirke endelig etos?*

Semistrukturerte dybdeintervjuer og tenkehøyt-lesning skiller seg derfor ut som de tydeligste metodene for å svare på oppgavens problemstilling og det som oppgaven undersøker å finne svar på. I de følgende kapitlene vil oppgaven gå nærmere inn på de to metodene, utvalg av informanter, og materiale i form av stillingsannonser. Gjennom å gjøre en blanding av de to metodene får forhåpentligvis informantene en mulighet til å vise og svare utfyllende på hva de tenker om annonsene og man vil kunne få svar på hvorvidt etos er en sentral faktor som bidrar til valget om hvor de ønsker å søke jobb.

Våren 2022 gjennomførte jeg en pilotstudie med bruk av tilnærmet samme metode. Under denne gjennomføringen brukte jeg ikke lærere som informanter og opplevde at en viss kjennskap til bransje var en stor fordel. Med dette som et grunnlag falt valget på lærere som informanter siden jeg selv har erfaring med å jobbe som lærer og lese stillingsannonser som søker etter lærere.

3.2 Semistruktuerte dybdeintervjuer

Et semistruktuert dybdeintervju, eller et semistrukturert livsverden intervju som Kvale og Brinkmann (2015) referer til, brukes når et tema skal forstås basert på informantenes egne perspektiver. «Det er semistruktuert – det er verken en åpen samtale eller en lukket spørreskjemasamtale (Kvale og Brinkmann, 2015, s.46)». Det er derfor viktig at man på forhånd skisserer hvilke temaer intervjuet skal sette søkelys på, og gjerne lager forslag til spørsmål basert på dette (ibid.). Et semistrukturert dybdeintervju handler altså om å ha en strukturert åpen samtale. Formålet er at samtalen skal gå i den retningen informanten fører den, mens intervjuer gjennom å følge opp det informanten sier og stiller spørsmål heretter får utfyllende svar på det forskningen er ute etter.

Kjeldsen (2020) viser til hvordan mottakerperspektivet innenfor retorikken kan undersøkes nærmere gjennom blant annet forskningsintervjuer og fokusgrupper, samt at man gjennom disse samtalene med informanter kan få en forståelse for hvordan retorikken blir mottatt og enten aksepteres eller avvises av mottakeren. Videre forklarer Kjeldsen at hvis man intervjuer mottakeren er selve formålet å forstå hvordan disse møter og forholder seg til teksten, og få et innblikk i mottakerens tanker, følelser og erfaringer (2020). Selve formålet med å velge denne metoden for å undersøke etos er nettopp for å få et innblikk i hvordan lærere tolker stillingsannonser og hvilke erfaringer eller følelser mot de ulike skolene som gjør at de tenker nettopp dette.

3.2.2 Intervjuguide:

I henhold til Kvale og Brinkmann (2015) er dette en skissert intervjuguide som de semistruktuerte dybdeintervjuene vil ta utgangspunkt i. Det er viktig å merke seg at denne ikke vil bli fulgt i sin helhet, men er ment som en inspirasjon til spørsmål forskningen ønsker svar på. Intervjuet er delt inn i tre deler, hvor den første delen har som formål å samle generell bakgrunnsinformasjon om informantene samt hva de tenker om jobbsøking og stillingsannonser. Den andre delen går nærmere inn på materialet og informantene blir spurt om hva de vet om Sophie Radich skole, Bingsfoss ungdomsskole og Marikollen ungdomsskole. Denne delen har som hensikt å hente inn data om hvordan de stiller seg til de ulike skolene, og hvorvidt innledende etos er god eller dårlig. Den tredje delen er tenkehøytlesingen. I den fjerde og avsluttende delen av intervjuet er det sentralt å ta opp igjen det som

kom fram under tenkehøyt-lesingen og finne ut om informantene har samme oppfatning om skolene som før de leste stillingsannonse, eller om denne har endret seg. Se vedlegg 1 for intervjuguide.

3.3 Tenkehøyt-lesing

For å undersøke sammenhengen mellom retoriske ytringer og responsen er protokollanalyse en metode man kan bruke (Kjeldsen, Vatnøy & Andersen, 2020). Hovedformålet med denne type metode er å registrere informanternes tanker og responser samtidig som de skjer, og en av de vanligste variantene av denne metoden er tenkehøyt-lesing (Kjeldsen, Vatnøy & Andersen, 2020). Tenkehøyt-lesing er en metode som i større grad legger vekt på en aktiv informant og en mer passiv intervjuer. Når man utfører tenkehøyt-lesing blir informanten spurt om å lese en gitt tekst høyt, og gjerne legge inn pauser for å dele tanker om teksten underveis (Bengtsson, 2020). Videre legger Bengtsson vekt på at det er viktig at intervjueren ikke tvinger fram reaksjoner fra informanten og at det blir gjort tydelig at det ikke er nødvendig å stoppe opp underveis i lesingen for å presse fram tanker knyttet til teksten (2020). I likhet med dette prosjektet har også Bengtsson brukt tenkehøyt-lesing i kombinasjon med kvantitative intervjuer, men beskriver dette i større grad som en dialog mellom informant og intervjuer, og at man ved en tenkehøyt-lesing ikke har en intervjuguide (Bengtsson, 2020). Hovedfokuset skal kun være på at informanten skal lese gjennom teksten og kommentere det som faller seg inn, men intervjuer kan samtidig komme med enkle oppfølgingsspørsmål hvis formålet er å utdype disse kommentarene (Bengtsson, 2020). Det er derfor ikke laget noen planlagte oppfølgingsspørsmål til selve tenkehøyt-lesingen, men heller til intervjuet som kommer før og etter lesingen. Under tenkehøyt-lesingen er det informanten som er i fokus, og intervjuer sin hovedoppgave er å observere og ikke selv delta aktivt.

3.4 Utvalg av informanter

Kjeldsen beskriver informanter på den følgende måten: «Informanter er mennesker, som etter bestemte retningslinjer er vagt ut som deltagere, fordi de enten har særlige forudsætninger for å bidrage med innsikt om det valgte fænomen, eller fordi de representerer en bestemt gruppe (2020, s.143)». Det er i all hovedsak to ulike måter å rekruttere informanter på:

«snøballmetoden» eller direkte kontakt med mennesker (Kjeldsen, 2020). Utvalget er informanter er dermed gjort gjennom ulike kanaler som sosiale medier og egen sosial omgangskrets. «Snøballmetoden» viser til at man bruker en informant for å skaffe nye informanter. Dette kan eksempelvis gjøres ved å kontakte noen i egen krets som kan bidra med å rekruttere en informant (Kjeldsen, 2020). Deretter henviser informant til en ny informant, utenfor forskerens krets.

Jeg anser denne metoden som hensiktsmessig å bruke siden dette sikrer at jeg ikke utelukkende bruker informanter jeg selv har en tilknytning til. Det ble dessuten presisert viktigheten av at informantene som ble vervet har kjennskap til lokasjonen og nærmiljøet.

Disse to metodene er brukt sammen slik at det skulle bli enklere å finne aktuelle informanter som passer til de følgende kriteriene:

- Utdannet og/eller jobber som lærer.
- Ulik alder.
- Et vidt spenn på yrkeserfaring.
- Ca 50 % kvinner og menn.
- En viss kjennskap til området de aktuelle skolene hører til.
- Jobber ikke på noen av skolene som har utlyst stillingsannonse.

Spesielt det siste kriteriet gjorde det avgjørende å rekruttere noen informanter som jeg visste hadde forutsetninger for å ha kjennskap til skolene, og dermed ha et inntrykk av skolene før de leser annonsene. Silverman (2015) poengter at små utvalg som er gjort på riktige og fornuftige måter fortsatt kan gi en god og utfyllende informasjon om det man undersøker. På bakgrunn av dette var det spesielt viktig at informantene hadde forutsetninger for å kunne bidra med innspill som igjen kan svare på oppgavens forskningsspørsmål. Utvalget av informantene var derfor spesielt viktig for prosjektet.

Utvalget av informanter:

Kjønn	alder	yrkeserfaring
Kvinne	27 år	4 år
Kvinne	26 år	Første arbeidsår
Kvinne	48 år	24 år
Mann	26 år	Jobber deltid som lærer på 3 året
Kvinne	51 år	26 år
Mann	33 år	7 år
Kvinne	60 år	33 år
Mann	47 år	20 år
Kvinne	35	11 år
Mann	49 år	23 år
Kvinne	30 år	5 år

Tabell 1: Oversikt over informanter

Informantutvalget endte til slutt opp med å bestå av totalt elleve informanter hvorav fire var menn og syv var kvinner. Kjeldsen (2020) viser til at det i kvalitative studier med individuelle intervjuer vil mellom seks og 16 personer vanligvis være nok informanter til en gi en metning i forskningen. Begrepet metning viser her til at man ikke lenger finne vesentlig nye funn ved gjennomføringen av flere intervjuer (Kjeldsen, 2020) Et annet poeng er at målet om 50 % kvinner og menn ikke oppfylt i informantutvalget. Et viktig aspekt med læreryrket er at kjønnsfordelingen mellom kvinner og menn ikke er 50 %, og tall fra Statistisk sentralbyrå (2023) viser at kun 25,6 % av grunnskolelærere er menn. På denne måten vil et mindretall av menn i informantutvalget gjenspeile læreryrket i større grad, men som nevnt tidligere vil forskningsintervjuer sjeldent kunne generalisere representativt for en hel gruppe (Kjeldsen, 2020). Dette kan derfor forklare at det er færre menn å velge fra for å lage et utvalg basert på lærere.

Informantene vil videre i oppgaven bli referert til med kjønn og alder: Mann26, kvinne27 osv. Det er valgt at informantene ikke får fiktive navn slik at det vil bli enklere å holde oversikt over kjønn og alder ved en gjennomlesning.

3.5 Gjennomføring av intervjuer og tenkehøyt-lesing

Før selve gjennomføringen av intervjuene ble prosjektet meldt inn til NSD fordi det samles inn personvernsensitive data. Så fort prosjektet var meldt inn av NSD tok jeg kontakt med informanter for å avtale gjennomføringen av intervjuer.

Alle intervjuene med tilhørende tenkehøyt-lesingen ble gjennomført fysisk, med unntak av ett intervju som ble gjort ved hjelp av Zoom grunnet sykdom. Før gjennomføringen av intervjuene fikk alle informantene et samtykkeskjema som ga informasjon om prosjektet. Informantene fikk tid til å lese gjennom og stille spørsmål hvis de ønsket dette før de signerte. I dette skjemaet samtykket informantene til at dataen basert på intervjuene og tenkehøytlesingen kunne brukes i denne oppgaven og at samtalen i sin helhet kunne bli tatt opp. Samtykkeskjemaet fulgte for øvrig malen til NSD, se vedlegg 2 for samtykkeskjema.

3.6 Transkripsjon

Intervjuene og tenkehøyt-lesningen ble tatt opp etter samtykke av informantene. I etterkant av intervjuene brukte jeg transkripsjonsverktøyet *Autotekst* av UiO som et hjelpemiddel for å transkribere intervjuene. Programmet ga ikke et ferdig materiale å jobbe med, og transkripsjonen produsert av *Autotekst* måtte bearbeides en god del i etterkant. Etter at transkripsjonsverktøyet hadde prosessert opptaket gikk jeg selv gjennom hele transkripsjonen mens jeg hørte på opptaket. Verktøyet kunne tidvis mangle noen ord eller skrive feil ord, så det var nødvendig å gjøre denne behandlingen av materialet grundig for å ikke gå glipp av viktige detaljer og helheten i utsagnene fra informantene. Transkripsjonsverktøyet klarte heller ikke å skille mellom hvem som snakket på opptaket, og selv om dette stort sett var tydelig var det småord eller kommentarer som det var viktig å være sikker på hvem som ytret. På denne måten fikk jeg renskrevet transkripsjonen og kommet nærmere materialet. Så snart denne jobben var fullført ble opptakene slettet i henhold til retningslinjene fra NSD.

Transkripsjonene i sin helhet vil ikke bli lagt ved oppgaven, og dette er det flere grunner til. Informantene ga en del bakgrunnsinformasjon om seg selv og flere nevner egne jobb- og studieerfaringer som gjør at de med stor sannsynlighet kan bli identifisert hvis man leser gjennom intervjuet i sin helhet. Selv om jeg hadde fjernet stedsnavn og årstall fra transkripsjonene er det en reel mulighet for at informantene kan bli gjenkjent. Det er spesielt sensitivt i denne oppgaven siden informantene er rekruttert fra et spesifikt område. De mest

relevante delene av intervjuene som blir brukt i analysen vil derfor bli presentert i senere kapitler.

3.7 Materiale

Oppgaven vil ta utgangspunkt i tre stillingsannonser fra tre ulike skoler i Viken-området. Skolene er fra litt ulike områder i fylket, men er sentrert rundt Lillestrøm. To av skolene tilhører Lillestrøm kommune: Sophie Radich skole / Kjellervolla ungdomsskole (skolen har nylig byttet navn), og Bingsfoss ungdomsskole. Den siste skolen, Marikollen ungdomsskole, ligger i Rælingen kommune som nabokommunen til Lillestrøm kommune. Skolene er delvis valgt basert på beliggenhet og ryktet skolene innehar basert på min kjennskap, men også valgt ut basert på annonser som var lett tilgjengelig. Annonsene skiller seg fra hverandre på flere ulike områder, men de har også en del likhetstrekk. Sophie Radich og Bingsfoss ligger i samme kommune, og bærer preg av å ha bruk samme mal, mens Sophie Radich og Marikollen har flere likhetstrekk når det kommer til kvalifikasjoner og det skolene ser etter. Overordnet er alle annonsene i utgangspunktet relativt like, med unntak av valg av ord og uttrykk, men de virker fortsatt å beskrive læreren de ønsker på litt ulike måter.

I de neste underkapitlene vil materialet i selv bli presentert gjennom skjermbilder tatt av stillingsannonse på Finn.no, og selve tekstene er vedlagt som vedlegg 3 til 5. I etterkant av dette vil det bli gitt en begrunnelse for valg av disse skolene og annonsene som materiale for oppgaven

3.7.1 Stillingsannonserne

Skole	Skjemdump av stillingsannonse	Kommentar
Bingsfoss ungdomsskole	Bingsfoss ungdomsskole søker lærer i naturfag, KRLE og matematikk, fast stilling Arbeidsgiver: Lillestrøm kommune Stillingstittel: Lærer Frist: 05.03.2023 Ansettelsesform: Fast Bli kjent med LILLESTRØM KOMMUNE Lillestrøm er en utviklingsorientert skolekommune med en visjon om at alle elever skal lære, trives og utvikle seg. Vi har brede og solide fagmiljøer og er opptatte av å bygge et lag rundt våre elever. Skolene vektlegger profesjonsfaglige fellesskap, og alle lærere deltar også i faggrupper og nettverk som inngår i den kommunale kompetanseutviklingen. Den gode skole skaper vi sammen! Vi ønsker oss både nyutdannede og erfarne lærere. Dersom du er nyutdannet, tilbys en solid veiledningsordning som ivaretar deg spesielt. Vi har dyktige mentorer på hver enkelt skole, og i kommunale nettverk møter du erfarne veiledere og andre nyutdannede. I Lillestrømskolen satses det også på videreutdanning og utviklingsmuligheter gjennom hele yrkeslivet. Lillestrøm kommune ligger sentralt på Romerike med gode buss- og togforbindelser. Lillestrøm stasjon ligger kun ti minutter med tog fra Oslo S. Mer informasjon om skolene finner du på kommunens hjemmeside. Bingsfoss ungdomsskole har 440 elever og 50 ansatte. Vi holder til sentralt på Sørumsand med gangavstand til tog- og busstasjon. Reisetid med tog fra Oslo er ca.30 minutter. Skolen har fine friluftsområder i umiddelbar nærhet. Skolens visjon er "Sammen i bevegelse". I dette ligger et mål om fysisk bevegelse, men også i tanker og sinn! Bingsfoss er sertifisert som dysleksivennlig skole, og jobber for tiden spesielt med temaene i fagfornyelsen. Bingsfoss ungdomsskole søker lærer i naturfag, KRLE og matematikk. Arbeidsoppgaver • Oppfølging av elevers faglige og sosiale utvikling • Følge opp planer for klasser og enkeltelever • Samarbeid på trinn, i faggrupper og med foresatte • Kontaktlærer funksjon kan bli tillagt stillingen Kvalifikasjoner • Lektorkompetanse • Undervisningskompetanse i naturfag, KRLE og matematikk • Kompetanse i digitale verktøy som blant annet OneNote og Teams • Erfaring fra undervisning og klasseledelse • Erfaring fra ungdomsskole • Gode norskkunnskaper • Før tilrettelagt må det legges frem politattest i tråd med opplæringsloven § 10-9, og om nødvendig, tilfredsstillende tuberkulosestatus i tråd med bestemmelsen i forskrift om tuberkulosekontroll Personlige egenskaper • Et inkluderende og positivt elevsyn • Samarbeider og kommuniserer godt med elever, kollegaer og foresatte • Strukturert og selvstendig • Fleksibel og løsningsorientert i en travelt hverdag • Nytenkende og opptatt av pedagogisk utvikling • God omsorgs- og relasjonsevne • Personlig egnethet vil bli tillagt stor vekt Vi tilbyr • Godt og stabilt arbeidsmiljø • Godt fagmiljø med fokus på læring og utvikling, trygghet og trivsel • Gruppelivs- og yrkesskadeforsikring, inkl. yrkesskadeforsikring på fritid • Varierte muligheter for kompetanseutvikling, etter- og videreutdanning • Lønn etter hovedtariffavtalen • Bedriftshelsetjeneste • Aktivt bedriftsidrettslag Om arbeidsgiveren Lillestrøm er Norges niende største kommune. Vi har ca. 90.000 innbyggere og en strategisk beliggenhet på Nedre Romerike. Utviklingen i kommunen baseres på FNs bærekraftsmål, med fokus på klima og miljø, by- og tettstedsutvikling, mestring hele livet og innovasjon. Verdene våre er Tillit - Inkludering - Nyskaping. Besøk oss på https://www.lillestrom.kommune.no/	Se vedlegg 3 for fulltekst

Marikollen ungdomsskole	Vil du være med å skape en fremtid for våre ungdommer? Arbeidsgiver: Rælingen kommune Stillingstittel: Lærer ved Marikollen ungdomsskole Frist: 26.09.2022 Ansettelsesform: Fast Bli kjent med Rælingen kommune Har du et ønske om å være en del av et profesjonelt fellesskap med ungdommers læring og trivsel i fokus? Hos oss vil du få et profesjonelt arbeidsmiljø hvor det er lov å prøve og felle. Du vil få spennende, varierte og utfordrende arbeidsoppgaver, og du vil jobbe med flotte elever og gode arbeidskollegaer. I Rælingen kommune får alle lærere kr 15 000,- over garantilønn og kr 25 000,- over garantilønn om du er grunnskolelærere eller tilsvarende. Marikollen ungdomsskole er en skole der vi har fokus på elevens mestring og utvikling i møte med det faglige og sosiale, derfor gjør vi vurdering uten karakterer og driver ikke med anmerkninger. Vi ønsker deg som er en trygg og relasjonssterk voksen som er villig til å utvikle deg og din praksis sammen med oss. Vi ser etter deg med undervisningskompetanse på ungdomsskolen, hvor en kombinasjon av flere fag vil være en fordel. Det er ønskelig med undervisningskompetanse i noen av følgende fag: Engelsk, norsk, KRLE, tysk, spansk eller kunst & håndverk. Vi trenger deg som ønsker å være kontaktlærer. Arbeidsoppgaver • Skape et trygt og godt læringsmiljø der hver enkelt elev blir sett • Ledet elevaktive læringsøkt, både i og utenfor læringsrommet • Utvikle nysgjerrige og samarbeidende elever som bygger kompetanse for fremtiden • Planlegge, følge opp og evaluere læringsarbeidet • Bruke vurdering aktivt som redskap for utvikling og læring • Delta aktivt i skolens profesjonelle læringsfellesskap • Legge til rette for et tett og godt samarbeid med hjemmet • Bidra aktivt til et godt arbeidsmiljø • Fremme et godt psykososialt miljø i en mangfoldig elevgruppe • Kontaktlæreroppgaver Kvalifikasjoner Til stillingen er det krav om at du tilfredsstiller kravene til høyere pedagogisk utdanning (jf forskrift til opplæringslova 5 14-3. Krav for tilsetning og undervisning på ungdomstrinnet). Du må også ha kompetanse innenfor ett eller helst flere av fagfeltene på ungdomsskolen. Du må beherske norsk godt, både skriftlig og muntlig. Det er krav om at det forevises politattest før tilbedelse fra personer som i sitt arbeid er i kontakt med barn, ungdom, brukere og pasienter. I henhold til lov hjemmel som gjelder for stillingen. For at din søknad skal bli tatt i betraktning ber vi deg legge ved dokumentasjon på din utdannelse og arbeidserfaring, i form av vitnemål og tjenestebevis/arbeidsattester. Personlige egenskaper • Trygg, pålitelig, omsorgsfull og raus i møte med elevene • En god leder med gode didaktiske ferdigheter og er opptatt av utvikling hos elevene • Kreativ, nysgjerrig, strukturert, tydelig og effektiv • Ambisjos på egne og elevenes vegne • Mestrings- og utviklingsorientert • Analytisk, målrettet og systematisk • God på samarbeid- og relasjonskompetanse i arbeid med elever, foresatte og kollegaer • God til å kommunisere og har høy arbeidskapasitet Personlig egnethet vektlegges Vi tilbyr Vi er en arbeidsplass med marka som nærmeste nabo, men med kort vei til Oslo og Lillestrøm. Skolen ligger i et område med unike kultur- og idrettsmuligheter med nærhet til Marikollen idrettspark, Østmarka og Ravnen familie- og kultursenter. Skoleåret 2022/23 vil skolen ha i overkant av 400 elever fordelt på tre trinn. Vi er inkluderende-skole der mangfold blir vektlagt. Vi oppfordrer både nyutdannede og erfarne lærere til å søke. Er du nyutdannet får du utnevnt en mentor som veileder deg. I Rælingen kommune får du kr 15 000,- over garantilønn for alle lærere og kr 25 000,- over garantilønn for grunnskolelærere eller tilsvarende. Rælingen kommune har 13 skoler på læringsbrett til alle våre elever. For mer informasjon om skolen kan du besøke vår hjemmeside. Vi benytter digitale læremidler i vår undervisning. Rælingen kommune har gode pensjons- og forskringsordninger, blant annet fritidsforpleining. Vi har også et velfungerende bedriftsdriftslag som arrangerer turer, kurs, treninger og konkurranser. Hver sommer arrangeres det sommerfest for alle ansatte i kommunen. Om arbeidsgiveren Rælingen kommune har ca. 19 000 innbyggere og ligger sentralt i Viken fylke med kort vei til Lillestrøm, Oslo og Gardermoen. Du vil møte en moderne og utviklingsorientert kommune med nærhet til både det urbane og det landlige. Kommunen er i sterk vekst, og et sentrumsområde på Fjerdingsby med boliger, forretninger, helse- og kulturtenester og nye Fjerdingsby skole er i ferd med å ferdigstilles. I tillegg utvikles Marikollen idrettspark med nye skoleparker, alpinbakker, hoppbakker og innområder sammen med eksisterende fotballbaner og utleiehall. Rælingen kommune ser mangfold som en styrke, og vi oppfordrer derfor alle som er kvalifisert til å søke på ledige stillinger hos oss, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå, seksuell orientering, nasjonal eller etnisk bakgrunn. Vi tilpasser arbeidsplassen om du har behov for det.	Se vedlegg 4 for fulltekst

Sophie Radich skole	Lærere Arbeidsgiver: Lillestrøm kommune Stillingstittel: Lærere Frist: 12.02.2023 Ansettelsesform: Fast Bli kjent med LILLESTRØM KOMMUNE Lillestrøm er en utviklingsorientert skolekommune med en visjon om at alle elever skal lære, trives og utvikle seg. Vi har brede og solide fagmiljøer og er opptatte av å bygge et lag rundt våre elever. Skolene vektlegger profesjonsfaglige fellesskap, og alle lærere deltar også i faggrupper og nettverk som inngår i den kommunale kompetanseutviklingen. Den gode skole skaper vi sammen! Vi ønsker oss både nyutdannede og erfarne lærere. Dersom du er nyutdannet, tilbys en solid veiledningsordning som ivaretar deg spesielt. Vi har dyktige veiledere på hver enkelt skole, og i kommunale nettverk møter du erfarne veiledere og andre nyutdannede. I Lillestrømskolen satses det også på videreutdanning og utviklingsmuligheter gjennom hele yrkeslivet. Lillestrøm kommune ligger sentralt på Romerike med gode buss- og togforbindelser. Lillestrøm stasjon ligger kun ti minutter med tog fra Oslo S. Sophie Radich skole ligger i Lillestrøm by, og har ca. 500 elever fordelt på 8. til 10. trinn. Sophie Radich er en nybygd skole som åpnet 03.01.23 og er en videreføring av Kjellervolla skole. Med oss inn i Sophie Radich har vi et kompetent personale som kan vise til gode elevresultater og et godt skolemiljø. Våre satsningsområder er tett elevoppfølging og tilpasset opplæring gjennom fokus på relasjonsbygging og kvalitet i undervisningen, samt arbeid med grunnleggende ferdigheter. Den nye ungdomsskolen er bygd med flerbrukshall og viktige kulturfunksjoner i tillegg. Skolen huser også Lillestrøm kommunes realfagsenter og det nye Newtonsenteret som skal serve alle skolene i kommunen. Arbeidssoppgaver • Undervisning på 8. til 10. trinn i norsk, engelsk, matematikk, naturfag, kroppsøving, krle, spansk, fransk og spesialundervisning • Samarbeid på trinn, i faggrupper og med foresatte • Oppfølging av elevers faglige og sosiale utvikling • Kontaktlærersvar må påberegnes Kvalifikasjoner • Vi søker lærere med godkjent lærerutdanning på ungdomsskoletrinnet • Krav om undervisningskompetanse i norsk, engelsk, matematikk, naturfag, kroppsøving, krle, spansk, fransk og spesialundervisning • Kompetanse i digitale verktøy som blant annet OneNote og Teams • Før tilredelse må det legges frem politattest i tråd med opplæringsloven § 10-9, og om nødvendig, tilfredsstillende tuberkulosestatus i tråd med bestemmelsen i forskrift om tuberkulosekontroll Personlige egenskaper • Samarbeider og kommuniserer godt • Et inkluderende og positivt elevsyn • Nytenkende og opptatt av pedagogisk utvikling • Evne til å bygge gode relasjoner til elever, foresatte og kollegaer • Tydelig klasseleder • Fleksibel og løsningsorientert • Positiv og utviklingsorientert • Strukturert og selvstendig Personlig egnethet vektlegges Vi tilbyr • Tett faglig samarbeid mellom kollegaer • Godt fagmiljø med fokus på læring og utvikling, trygghet og trivsel • Veiledning for nyutdannede lærere i to år • Gruppelivs- og yrkesskadeforsikring, inkl yrkesskadeforsikring på fritid • Varierte muligheter for kompetanseutvikling, etter- og videreutdanning • Kontaktlærertillegg med inntil 32.000 kr. pr. år, og en egen Lokal særavtale for Funksjonstillegg i skolene • Lønn etter hovedtariffavtalen • Bedriftshelsetjeneste • Aktivt bedriftsidrettslag Om arbeidsgiveren Lillestrøm er Norges niende største kommune. Vi har ca. 90.000 innbyggere og en strategisk beliggenhet på Nedre Romerike. Utviklingen i kommunen baseres på FNs bærekraftsmål, med fokus på klima og miljø, by- og tettstedsutvikling, mestring hele livet og innovasjon. Verdiene våre er Tillit - Inkludering - Nyskaping. Besøk oss på https://www.lillestrom.kommune.no/	Se vedlegg 5 for fulltekst

Tabell 2: Stillingsannonsene

3.7.2 Marikollen ungdomsskole

Marikollen ungdomsskole ble valgt ut som en av annonsene basert på særlig to faktorer: ryktet og kreativiteten i annonsen som gjør den unik. Annonsen har en tydelig oppbygning som skiller seg fra Sophie Radich og Bingsfoss gjennom den direkte tiltalen med bruken av «du», men også hvordan skolen tydeliggjør at de jobber uten karakterer og anmerkninger. Marikollen har den siste tiden fått et rykte på seg for mye bråk knyttet til ungdomsgjenger. I januar 2023 skrev blant annet Romerikes Blad en sak som satte fokus på bråk rundt Marikollen torg, som er Marikollen ungdomsskole sin nærmeste nabo. Romerikes Blad kunne avsløre trusler, kunder som holder seg unna rundt tider hvor elevene har friminutt og generelt mye uro i området (Berg & Fredriksen, 2023). Dette er med å skape et bilde av området og ungdommene på skolen som noe negativt, og som setter i gang rykter om et utfordrende miljø. Det gjør der derfor interessant om informantene er klare over dette ryktet, og hvordan de forholder seg til annonsen hvis de har kjennskap til dette.

3.7.3 Sophie Radich Skole

Sophie Radich er i likhet med Marikollen valgt ut basert på ting: ryktet og det faktum at skolen er ny. I januar 2023 flyttet Kjellervolla skole inn i en nybygd skole, og ble til Sophie Radich skole. Det som gjør denne skolen litt spesiell er en sak knyttet opp mot en lærer som tidligere jobbet på skolen. Sommeren 2022 publiserte Romerikes Blad flere artikler om læreren Allan Henriksen som tok sitt eget liv 24.mars 2022. Henriksen hadde jobbet på Kjellervolla skole i flere år, og som hevdet sin uskyld mot en urettmessig oppsigelse og diverse anklager fra primært elever og ledelse ved skolen. Han opplevde lite støtte fra ledelsen etter en tyngre periode i livet, og et sitat fra Romerikes blad sin artikkel lyder som det følgende: «Om denne ledelsen fortsetter syntes jeg det er særdeles vanskelig å dra tilbake dit og fortsette med et smil om munnen (Allan Henriksen i Torberntsen & Bergerud, 2022)». I etterkant publiserte Henriksen mye på sosiale medier om hvordan han hadde blitt behandlet, og la også ut en video på Youtube som forklarte hvordan behandlingen av skolen og systemet gjorde så han ikke ville leve lenger. Denne videoen har senere blitt fjernet (Torberntsen & Bergerud, 2022). I likhet med Marikollen sin annonsene er det interessant å se om informantene kjenner til saken, og om det er med å påvirke dem.

3.7.4 Bingsfoss ungdomsskole

Bingsfoss ungdomsskole som den tredje annonsen ble i utgangspunktet valgt som et motstykke og en mer nøytral skole enn Sophie Radich skole og Marikollen ungdomsskole. Bingsfoss er en skole som ligger mer landlig til, men tilhører fortsatt Lillestrøm kommune. Skolen er ikke omtalt i media lite tyder på at skolene har utfordringer knyttet opp mot miljø, ledelse og ansatte. Det kan bringe andre perspektiver inn i analysen og diskusjonen som ikke er direkte knyttet opp mot omdømmet til skolen. Det er dessuten interessant å se hva informantene tenker om at annonsene til Bingsfoss og Sophie Radich har helt like avsnitt, selv om de er to ganske forskjellige skoler.

3.8 Relabilitet og validitet

Kvale & Brinkmann (2015) viser til at spørsmålet omkring validitet, reliabilitet og generalisering av forskning kan skape visse rammer som gjør det vanskelig å drive med kreativ og nytenkende kvalitativ forskning. Kvale & Brinkmann har valgt å forholde seg til en tradisjonell forståelse av begrepene pålitelighet og gyldighet, hvor begrepene både har en metodologisk og moralsk betydning (2015). Det er denne betydningen oppgaven bygger opp rundt, og at reliabilitet og validitet er viktige begreper for å vise at oppgavens funn har en rot i virkeligheten.

Reliabilitet handler om resultatene forskningen produserer, og om dette resultatet vil bli det samme om forskningen utføres av en ny forsker (Kvale & Brinkmann, 2015). Dette vil dermed henge sammen med hele forskningsprosessen, fra spørsmålene som stilles, hvordan de stilles, hvem de stilles av og hvordan data tolkes og analyseres (Kvale & Brinkmann, 2015). For denne oppgaven vil informantene trolig gi tilnærmet like svar til en annen forsker, men siden dataen er samlet inn gjennom semistrukturerte dybdeintervjuer vil en annen forsker med liten sannsynlig stille nøyaktig de samme spørsmålene og dermed få de samme svarene. Det at jeg selv jobber som lærer kan både være en fordel og en ulempe. På den ene siden kan jeg stille oppfølgingsspørsmål som er knyttet tettere opp mot læreryrket, men jeg kan også stille spørsmål spesielt knyttet opp mot tematikk jeg fanget opp under interjuvene fordi jeg deler samme oppfatning som informantene. På den andre siden vil jeg som lærer naturligvis ha meninger og oppfatninger om det som står i stillingsannonsene, som kan komme til uttrykk gjennom hvordan jeg ordlegger meg og stiller oppfølgingsspørsmål. Jeg har vært veldig bevisst på min rolle og hvordan kroppsspråk kan oppfattes i intervjusituasjonene, og gjort mitt beste

for å framstå som en nøytral part. Når det kommer til hvordan data tolkes og analyseres vil dette også kunne variere fra forskeren sitt ståsted, og min yrkeserfaring kan også her gi positive og negative ringvirkninger siden det kan være aspekter ved datamaterialet jeg ikke har lagt like stor vekt på siden jeg ikke oppfatter dette som det mest sentrale. Dette kan derfor være visse uttaler fra informanter som en annen forsker, både med og annen yrkeserfaring ville funnet interessant.

Validitet handler på sin side om resultatene viser til sannhet, riktighet og styrke (Kvale & Brinkmann, 2015). Innenfor validitetsbegrepet er det vanlig med et skille mellom ytre- og indre validitet. Ytre validitet handler om resultatene fra forskning kan overføres til andre liknende fenomener. Dette handler om hvorvidt resultatene kan generaliseres (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2021). Indre validitet omhandler på den andre siden om forskningen faktisk måler det man tror, og om det er en sammenheng mellom empirien og det som undersøkes. Johannessen, Tufte & Christoffersen (2021) gjør et poeng her om at kvalitativ forskning vanligvis ikke er valide siden de ikke kan kvantifiseres. Dette kan man støtte opp under ved å vise tydelig hvordan man har arbeidet under forskningsprosessen og spille med åpne kort. Transparens i forskningsarbeid er svært viktig, da dette styrker forskningens troverdighet. Ved at man spiller med åpne kort i innhenting av teori, metodevalg og i innsamlingen av empiri vil man kunne oppnå validitet. Herunder er også forskerens egenrefleksjoner som gjelder objektivitet, og egne styrker og svakheter tilknyttet det å oppnå denne objektiviteten. Som tidligere belyst har dette forskningsprosjektet noen svakheter vedrørende min stilling som lærer, men vektet opp styrkene dette medgir i dette forskningsprosjektet, samt åpenheten vedrørende dette, anses validiteten som ivaretatt. Oppgavens metode-del er ment å underbygge og vise hvordan forskningen har foregått, men også analyse-delen vil gi et innblikk i hvordan og hvorfor dataen er tolket og analysert på en konkret måte.

Et viktig aspekt ved forskningsintervjuer, uavhengig av om man har tre eller tolv informanter er at nesten aldri kan generalisere denne informasjonen til å gjelde en hel gruppe: dataen vil ikke være representativ (Kjeldsen, 2020). På den andre siden vil denne dataen samtidig gi en god forståelse om hvordan informantene påvirkes av retorikken og effekten den vil gi (Kjeldsen, 2020). Formålet med denne oppgaven er ikke å si at alle lærere tenker på den ene eller andre måten, men å gi et svar på om innledende etos kan være en stor påvirkningskraft når man leser stillingsannonser. Basert på denne oppgaven kan man ikke generalisere å si at

innledende etos er viktig når lærere velger jobb, eller at det er viktig når mennesker velger jobb. Oppgaven kan heller gi en indikasjon på hvorvidt det virker som etos er en sentral faktor for denne gruppen av informanter.

4. Funn og analyse

Dette kapitlet har som hensikt å se nærmere hvorfor informantene valgte skolen de gjorde innledningsvis, og hva som eventuelt gjorde at de holdt fast ved dette valget eller valgte å endre mening etter å ha lest gjennom stillingsannonse. For å gjøre dette vil jeg presentere funn og resultater basert på informasjonen som kan fram i intervjuene og under tenkehøytlesingen. I den sammenheng kommer oppgavens problemstilling opp: ***Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?*** Det som også er vesentlig å se nærmere på er forskningsspørsmålene som ble beskrevet innledningsvis:

- Hva er det eventuelt som påvirker jobbsøkeren til søke på den aktuelle jobben?
- Hva er det eventuelt som kan forandre denne avgjørelsen?
- Til hvilken grad kan teksten stillingsannonse påvirke avledet etos?

Analysedelen vil starte med en kort presentasjon av hovedresultatene og hvilke innledende funn dette kan vise til. Formålet med resten av kapitlet er gi en gjennomgang av hvilken skole informantene valgte med en utdypende forklaring, for å så gå videre til å se nærmere på momenter ved stillingsannonse informantene merket seg under tenkehøytlesingen. Til slutt vil analysen avslutte med hvilken skole informantene valgte etter gjennomlesningen av alle stillingsannonse, med en tilhørende forklaring på dette valget.

4.1 Presentasjon av hovedresultater

Som nevnt i kapittel 3 endte informantutvalget med å bestå av totalt elleve informanter, hvorav utvalget bestod av fire menn og syv kvinner. I tabellen under er informantene listet opp i tilfeldig rekkefølge sammen med informasjon om hvilken skole de kunne tenke seg å søke jobb hos før de leste stillingsannonse, og valg av skole etter de hadde lest gjennom stillingsannonse. Raden er markert med grønn hvis informanten valgte samme skole, og rød hvis informanten endret mening.

Kjønn og alder	Valg av skole før lesning	Valg av skole etter lesning	Valg av samme skole
Kvinne27	Marikollen	Marikollen	Ja
Kvinne26	Sophie Radich	Sophie Radich	Ja
Kvinne48	Sophie Radich	Sophie Radich	Ja
Mann26	Marikollen	Marikollen	Ja
Kvinne51	Sophie Radich	Marikollen	Nei
Mann33	Bingsfoss	Bingsfoss	Ja
Kvinne60	Bingsfoss	Bingsfoss	Ja
Mann47	Sophie Radich	Sophie Radich	Ja
Kvinne35	Bingsfoss	Marikollen	Nei
Mann49	Sophie Radich	Marikollen	Nei
Kvinne30	Sophie Radich	Sophie Radich	Ja

Tabell 3: Oversikt over valg av skoler

Før informantene leste stillingsannonsene valgte to informanter Marikollen ungdomsskole, seks informanter Sophie Radich skole og tre Bingsfoss ungdomsskole. Dette viser at Sophie Radich var den skolen flest av informantene ville valgt å søke jobb hos oss uten å ha lest stillingsannonsene.

Etter at informantene leste annonsene valgte fem informanter Marikollen ungdomsskole, fire Sophie Radich skole og to Bingsfoss ungdomsskole. Når man ser nærmere på tabellen viser dette at det var tre informanter som endret mening etter at de hadde lest gjennom annonsene: Kvinne51, kvinne35 og mann49. Det som markerer seg som en fellesnevner for disse tre er at alle endret mening til Marikollen ungdomsskole. Det er derfor spesielt interessant å se nærmere på hva som gjorde at disse tre endret meningen, men også hvorfor åtte av informantene ikke endret mening etter å ha lest gjennom stillingsannonsene.

Resultantene viser en tendens til at overraskende mange informanter endret mening etter å ha lest gjennom annonsene. Samtidig er det mye som tyder på at innledende etos og inntrykkene informantene hadde av de ulike skolene var sentrale. Begrunnelsene til informantene som valgte å endre mening underbygger også dette i stor grad, og dette vil bli analysert grundigere i de neste delene.

4.2 Begrunnelse for valg av skole før gjennomlesningen

4.2.1 Informanter som valgte Bingsfoss ungdomsskole

Før gjennomlesningen av annonsene var det tre informanter som valgte Bingsfoss ungdomsskole som den skolen de ville søkt jobb på basert på det de visste om skolen fra før. Det som er en tydelig fellesnevner for alle disse informantene, er at den blir valgt fordi de har et dårlig inntrykk av Sophie Radich Skole og Marikollen ungdomsskole. Kvinne35 begrunnet valget sitt med det følgende:

Informant: Av de skolene så hadde jeg nok godt for Bingsfoss, men det er vel fordi, eh, jeg ikke vet så veldig mye om den skolen. Jeg tror den ligger mot Sørumsand, om jeg ikke blander med en annen skole. (pause). Jo, jeg tror det er den. Marikollen har en del utfordringer med elever og sånn, tror jeg. Og ikke at det nødvendigvis er noe negativt! De fleste skoler har jo litt av det. (latter). Men ja, Sophie Radich går litt på ledelse. (pause). Fra når de var Kjellervolla, men jeg vet ikke selv hvordan det er der. Har bare hørt litt fra bekjente og sånn.

Informanten er på den ene siden tydelig på at Bingsfoss var mest aktuell for henne, men virket samtidig litt usikker med tenkepauser og latter. Kvinne60 har en relativt lik oppfatning av skolene, og velger bort Sophie Radich Skole og Marikollen ungdomsskole på bakgrunn av det hun har hørt fra andre bekjente. Hun legger også vekt på at Bingsfoss ungdomsskole ligger litt mer ut på landet, og at hun tenker at miljøet rundt skolen ikke er så belastet på grunn av dette:

Informant: Nå har jeg vært i skoleverket i en del år, og må si jeg har litt kjennskap til skolene i nærområdet her. Så jeg tror nesten jeg må si Bingsfoss.

Intervjuer: Kunne du utdypet litt mer om hvorfor du ville valgt denne skolen?

Informant: Ja. (latter). Det har vel litt å gjøre med ryktebørsen, og jeg sier ikke at man skal tro på alt man hører. (Pause) Jeg har hørt litt diverse om ledelsen både på Marikollen og på Sophie Radich med tanke på ulike episoder, og ikke at jeg trenger å gå i dybden på det? Eller?

Intervjuer: Fortell det du føler for.

Informant: Ja. Nei. Bingsfoss ligger jo litt mer landlig til, og jeg har inntrykk av at miljøet er litt roligere der. Så ja, jeg ville valgt Bingsfoss siden jeg ikke har hørt det beste om de to andre skolene.

Den siste informanten som valgte Bingsfoss ungdomsskole, Mann33, var på sin side veldig tydelig på at det kun var Bingsfoss han kunne tenke seg å søke jobb hos, og dette i stor grad bygger på det han har hørt om Marikollen og Sophie Radich gjennom media og andre bekjente. Han legger vekt på at han ikke har et godt inntrykk av disse skole basert på dette, og han virker bestemt på at dette gjør skolene uaktuelle.

Informant: Jeg har hørt om alle skolene, og de er jo egentlig ganske forskjellige skoler. Men jeg kan jo bare si med en gang at jeg ville valgt Bingsfoss.

Intervjuer: Kan du fortelle litt mer om hvorfor du ville valgt denne skolen?

Informant: Nja. (Pause) Det handler jo om hva jeg har hørt, og egentlig lest om skolene da. Sophie Radich, eller Kjellervolla, hadde jo denne saken med han læreren for noen år siden, eller det var vel faktisk i fjor. (Pause). Da fikk jeg ikke noe godt inntrykk av ledelsen der, og fikk en følelse av at de kanskje ikke står bak og støtter de ansatte. Så er jeg ganske sikker på at det er samme ledelse som har blitt med til Sophie Radich. Marikollen er jo litt kjent for å ha et litt tøft elevmiljø, og nå har det jo vært litt oppslag i avisa om ungdomsgjenger som henger og skremmer folk på torget der. Ikke at det i seg selv er en grunn, men. (Pause). Jeg vet ikke, det virker ikke helt som skolen klarer å holde helt styr på og jobbe på en god måte.

Oppsummerende kan det virke som om denne gruppen med informanter har et klart mønster om å velge Bingsfoss slik at de på den måten velger bort Marikollen ungdomsskole og Sophie Radich skole. Dårlig ledelse virker å være en avgjørende faktor og argument som gjør disse skolene mindre ettertraktet for denne gruppen av informanter.

4.2.2 Informanter som valgte Marikollen ungdomsskole

Det var to informanter som valgte Marikollen ungdomsskole som den mest aktuelle skolen å søke jobb hos før gjennomlesningen. Begrunnelsene for valget av nettopp denne skolen spriker noe fra hverandre. I likhet med informantene som valgte Bingsfoss har også Kvinne27 er dårlig inntrykk av Sophie Radich skole hvor dårlig eller manglende ledelse anses å være fellesnevneren:

Informant: Marikollen, jeg ville valgt Marikollen. Jeg synes Bingsfoss, det synes jeg er litt langt unna. Også har jeg vært der et par ganger i forbindelse med veiledning første og andre året man er lærer. Så får man veiledning gjennom kommunen. Og da var jeg en del

der, fordi veilederen min jobbet der. Og det er en åpen skole. Det har ikke vegger overalt og sånn. Jeg ble helt... (pause) Det går ikke. Det klarer jeg ikke. Så den hadde vært helt utelukket. Sofie Radich synes jeg er veldig interessant, fordi den er helt ny. Og tenker at det er veldig fint bygg. Sånn sett tror jeg man har mange muligheter. Og den er jo stor. Så det er sikkert fint med spesialrom og sånn. Jeg underviser kunst og håndverk. Og dette er jo også en stor skole. Men her er det ikke tilrettelagt for det. Så vi er i klasserommet. Kjempe praktisk når man skal male og søle. Så ser jeg for meg, det vet jeg ikke om Sofie Radich, men ser jeg for meg at det kanskje kunne vært på sånt der. Så på mange måter føler jeg at Sofie Radich kunne vært aktuelt. Men med saken om Alan i fjor, så er det ikke aktuelt i det hele tatt for meg. Fordi ledelsen har mye å si. I hvert fall for meg. Så jeg vet ikke så mye om Marikollen, men jeg vet hvor det ligger. Og vet litt om fasilitetene rundt. Tenker at det er mange muligheter med skog og mark. Ja.

Det som utmerker seg tydelig hos denne informanten er det negative omdømmet knyttet opp mot Sophie Radich. Hun nevner flere positive sider ved skolen, og at dette egentlig er elementer hun verdsetter hos en skole. Samtidig nevner hun saken om Allan Henriksen som gjør at hun er svært skeptisk til ledelsen hos skolen, og som virker å være en avgjørende faktor for å velge bort denne skolen.

Den andre informanten som valgte Marikollen gjør dette nærmest ved en tilfeldighet, og det viser seg at Mann26 ikke har et veldig sterkt inntrykk, eller kjennskap til de ulike skolene fra før.

Informant: Den ene er det skamsskolen, den andre? Sophie Radich? (pause). Jeg tror det, jeg har hørt om en Radich-skole før. Men, jeg hadde nok søkt på Marikollen. Fordi det hørtes litt rikt ut, og jeg liker det. Jeg tenker litt på Holmenkollen. Jeg har jobbet på (skolenavn) også, der er det masse rike elever, og jeg liker det ganske godt. Den siste, Bings-noe, har jeg ikke hørt noe om.

Informanten valgte Marikollen trolig på grunn av en assosiasjon til Holmenkollen, og det miljøet han knyttet opp mot dette området. En naturlig slutning på denne assosiasjonen er at Holmenkollen er en typisk vestkant-skole, og informantens erfaring med slike skoler virker å være positiv.

4.2.3 Informanter som valgte Sophie Radich skole

Sophie Radich skole utmerker seg som den skolen flest informanter tenker er mest aktuell å søke seg til før de har lest gjennom annonsene, og de fleste begrunnelsene bygger på at skolen er ny. Kvinne26 er den eneste av informantene som valgte Sophie Radich som samtidig påpeker at hun også har hørt noe negativt om ledelsen på skolen.

Informant: Er Bingsfoss, er den ved Fjer. Nei, vent, Fetsund? Eller er det Bingsfoss, sånn vet ikke helt hvor det er, er det ved Sørumsand? Jeg tror Bingsfoss er litt mer gokkete, og Marikollen, der kjenner jeg noen som jobber. Ja. Det har vært mye bra. Nei. Jeg tror det hadde stått mellom Sofie Radich og Marikollen. Jeg tror jeg kanskje at jeg hadde, selv om jeg har hørt litt av hvert om Sofie Radich, så tror jeg kanskje jeg hadde gått der, ja. Hm, det er kanskje at det er mest sentralt og at det er det det går på mer. Ja. Også er det ledelsen. Så tror jeg at jeg har hørt mer positivt om ledelsen på Marikollen enn Sofie Radich, men mest sentralt, pluss at jeg har hørt at de har realfagsatsingen der da. Ja. Også er jo skolen helt ny og fresh. Så ja.

Til tross for at hun har hørt mer positivt om ledelsen på Marikollen ungdomsskole er tilsynelatende mer appellerende at skolen har et satsningsområde innenfor realfag i tillegg til å være helt ny. Det at skolen er ny er noe er også noe Kvinne51 vektlegger i sitt valg:

Informant: Nå vet jeg hvor de ligger, sånn at det er egentlig den eneste. Jeg vet jo at Bingsfoss ligger på Sørumsand, og det er kortest vei, så jeg tenker at det kunne vært aktuelt. Marikollen er litt lenger unna på meg. Jeg kjenner egentlig ikke til de skolene så mye annet enn at det har vært noe omtaler i media og ting. Det tar man jo selvfølgelig med seg. Sofie Radich er jo en helt ny skole, som det er spennende å søke på, og man får jo vært med på å etablere en kultur eller bidra med en oppstartsfase, så det er jo spennende selvfølgelig. Jeg ville nok i utgangspunktet bare tenkt at den første jeg hadde åpnet, hvis de bare lå sånn, det var kanskje Sofie Radich. Uten at jeg har noe annet å gå på. Men jeg synes det høres spennende ut med en helt ny skole.

Denne informanten nevner også at hun har hørt litt diverse i media, men at hun selv ikke vektlegger det i stor grad. Det som virker å påvirke henne mest er at Sophie Radich er en ny skole, og at muligheten for å forme en ny kultur virker spennende. Videre vektlegger også Mann47 at det at Sophie Radich er ny er viktig for han:

Informant: Da hadde jeg søkt på Sofie Radich, fordi det er den som ligger nærmest der jeg bor først og fremst, og jeg kjenner en del folk der fra før. Og det er en ny skole

da, så med alt der fører med seg. Både utfordringer og at ting er nytt og bra da. Om jeg ser for meg for eksempel Marikollen, det vil jeg se det for meg en mye mer slitt skole da. Bingsfoss har jeg ikke noe erfaring eller forhold til, så det vet jeg ikke.

Kvinne30 vektlegger i likhet med flere av de andre informantene at Sophie Radich er en ny skole, og at dette appellerer til henne på grunn av tidligere erfaringer.

Informant: Sophie Radich, jeg hadde gått for den, ja. Ja, det er jo en helt ny skole da. Så det virker jo veldig spennende å kunne være med på å skape noe nytt da. Også er det jo fint at skolen er helt ny. På (skolen informanten jobber) er det ganske slitent og litt dårlig inneklima, så bare det er jo et stort pluss! Det er egentlig mest derfor. De to andre skolene vet jeg ikke så veldig mye om for å være ærlig.

Mann49 er noe kortfattet i svarene sine og virker ikke til å vite så mye om de ulike skolene. Det kommer fortsatt fram at det at Sophie Radich er helt ny er sentralt i valget.

Informant: Sophie Radich kanskje fordi den er helt ny. (pause). Men, Bingsfoss har jeg vært. Det er litt mer bygdeskole, og det kan også tiltrekke meg litt. Så en av de to, kanskje.

Intervjuer: Hvis du må velge?

Informant: Da hadde jeg tatt den nyeste. Sofie Radich

Intervjuer: Har du noen tanker om den siste skolen, Marikollen?

Informant: Nei, har egentlig ikke det nå. Har ikke hørt så mye om den egentlig.

Kvinne48 legger på sin side vekt på det dårlige omdømmet hun har knyttet opp mot Marikollen, og utelukker dermed denne skolen. De to andre skolene har hun ikke særlig mye kjennskap til, og stiller seg litt likegyldig til hvilken hun velger.

Informant: Jeg kjenner jo bare til den ene. Jeg kjenner bare til Marikollen. Eh. (pause) Jeg tror jeg kanskje vil lukte mer på de to andre. Fordi at de er ukjent. Fordi at de kan by på en del, kanskje, områder som kanskje er litt utradisjonelle. Sånn at de ser muligheten rett og slett som de er. Så tror jeg jeg vil lukte mer på de to andre.

Intervjuer: Så ville du valgt Bingsfoss eller Sophie Radich?

Informant: Nja, det er egentlig litt det samme, men la oss si Sophie Radich.

Oppsummerende er det tydelig det ved Sophie Radich som er appellerende og en avgjørende faktor for informantene er at skolen er helt ny. Det er ikke ukjent for de fleste nordmenn at en del skoler er slitne og gamle, og et nytt bygg med nytt utstyr og moderne fasiliteter er noe som frister mange potensielle jobbsøkere.

4.3 «Vi»

Et hovedmoment ved annonsene til Sophie Radich skole og Bingsfoss ungdomsskole er bruken av «vi» i hovedteksten til annonsene. Begge skolene har den samme innledningen og vier mye plass i hovedteksten til å snakke om Lillestrøm kommune i sin helhet, og deres verdier. I denne delen av annonsene er bruken av «vi» noe som er gjennomgående på flere ulike måter. «Vi ønsker oss», «Vi har» og «Den gode skole skaper vi sammen» er noen av frasene annonsene bruker for å bygge opp rundt en følelse av fellesskap på skolene. Det som er spesielt interessant er hvordan dette både har en positiv og en negativ påvirkning på de ulike informantene.

4.3.1 Positiv påvirkning gjennom bruken av «vi»

Hos flere informanter utmerker bruken av «vi» seg som noe utelukkende positivt, og de sitter igjen med et inntrykk av at samhold og fellesskap er viktig for Sophie Radich skole og Bingsfoss ungdomsskole. De informantene som merket seg dette som noe positivt var spesielt gruppen som valgte Sophie Radich skole som skolen de ønsket å søke jobb hos før de leste gjennom stillingsannonsene. Kvinne51, Kvinne48 og Mann49 valgte alle Sophie Radich skole og de uttrykte at dette var spesielt positivt for dem, og de sa blant annet: «Akkurat det betyr veldig mye for meg. At det er våre elever og ikke mine elever», «Det er veldig fint at de sier vi, da får jeg en følelse av at samarbeid er viktig her» og «Dette er positivt. Det er veldig, veldig bra. Fordi da får du ikke sånne privatpraktiserende lærere og man skjønner at det er fokuset på vi-et, eller fellesskap da».

4.3.2 Negativ forsterkning gjennom bruken av «vi»

I motsetning til informantene som valgte Sophie Radich er informanter som valgte både Bingsfoss ungdomsskole og Marikollen mer skeptisk til delen som spiller mye på «vi» og fellesskap både i kommunen og på skolen. Denne oppfatning skiller seg tydelig fra de andre informantene som så på denne bruken som noe utelukkende positivt. Det er ikke negativt i

den forstand av at fellesskap er noe negativt, men at dette ikke passer med det bilde informantene har av Sophie Radich, og at de dermed ikke tror på det annonsen sier.

Informanten som merket seg dette spesielt var også informanten som nevnte saken om Allan Henriksen i sin begrunnelse for å velge Marikollen ungdomsskole. I avsnittet hvor hun leser om fellesskap sa hun det følgende: «Men her er jeg veldig uenig, så da stoler jeg jo mindre på de nå egentlig. Basert på hva jeg har hørt om hvordan de oppfører seg mot lærere så er det ikke mye vi og fellesskap akkurat». Kvinne27 er ganske tydelig på at dette ødelegger for mye av troverdigheten og tillitten hun hadde bygd opp mot Sophie Radich i avsnittet over, og det merkes at hun generelt er mer negativ til annonsen etter dette. Videre kommer hun med en kommentar som underbygger denne antakelsen: «Usikker på hvor mye jeg tror på, på en måte, dette, ja, satsningsområdene. Jeg tenker at hva skolen inneholder, det er jo en fakta, liksom. Åtte paralleller er jo mye, så det er jo en stor skole, ja.»

Det som kanskje overrasker mest, er at informantene som valgte Bingsfoss ungdomsskole før gjennomlesningen er mer negativ til det som står om fellesskap i annonsen til Sophie Radich enn Bingsfoss. Som nevnt er disse delene identiske i begge annonsene, men for Bingsfoss ungdomsskole sin annonse nevnes dette av Kvinne60 og Mann33 som noe positivt med kommentarer som «Så fint at de sier vi, da føler jeg meg som en del av det» og «Det at de bruker vi viser jo litt av verdiene kanskje». Da de samme informantene leste Sophie Radich sin annonse var de på den andre siden mer negativ til hele denne idéen, og følte i likhet med Kvinne27 at dette virket feil og at de ikke stoler på det de sier. Dette kan tolkes dithen at ordvalg som “vi” og “oss” har lite å si i en annonse hvis dette ikke samsvarer med inntrykket man har av skolene.

4.4 «Du»

Bruken av «du» var det flere informanter som merket seg hos annonsen fra Marikollen ungdomsskole. Til forskjell fra bruken av «vi» i annonsene til Sophie Radich og Bingsfoss blir bruken av «du» utelukkende tolket som noe positivt hos informantene som kommenterte på dette, og dette gjaldt flere informanter uavhengig av hvilken skole de opprinnelig kunne tenke seg å søke jobb hos. Informanter som i utgangspunktet hadde en negativ oppfatning av Marikollen ungdomsskole kommentere på dette som noe positivt gjennom kommentar som blant annet: Mann47 «Jeg føler at de snakker litt mer direkte til meg, og det liker jeg veldig godt!» og Mann33 «Denne er litt mer personlig, gjennom at den snakker til meg da. Det er

egentlig ganske bra!» Informanter som var litt mer likegyldige til valget opplevde også dette som noe positivt. Kvinne⁵¹ sa det følgende: «Denne er litt mer kreativ og spenstig, og det fanger meg egentlig litt mer. Den snakker liksom til meg, og ikke bare veldig overfladisk. Føler jeg da». Denne direkte tiltalen fanget tydelig oppmerksomheten til flere av informantene, og dette var noe flere informantene også kommenterte på i siste del av intervjuet når de ble spurt om det var noe om utmerket seg i stillingsannonseene.

4.5 Lønn

Lønn er et annet moment som flere informanter la spesielt merke til under gjennomlesningen, og dette gjelder annonsen til Marikollen ungdomsskole. Dette er den eneste av de tre annonseene som nevner konkrete tall om lønn i hovedteksten, og nevner det igjen senere i annonsen. Sophie Radich skole nevner dog at de har kontaktlærertillegg, men dette er en felles ordning og heller ikke noe informantene kommenterte på.

Lønn blant lærere har lenge vært et tema for diskusjon med en generell oppfatning hos lærere om at lønnen er for lav. Etter at lønnsoppgjør og streik i 2022 endte med tvungen lønnsnemd, og en lønnsvekst på 3,3 prosent mot en prisvekst på 5,8 prosent var det mange misfornøyde lærere (Ødegården et al., 2023). Per Mai 2023 kom årets lønnsoppgjør, og lærerne fikk en betydelig høyere økning sammenlignet med fjoråret. Når tallene ble kjent prydet den følgende overskriften *Utdanningsnytt*: «Lektorene ble lønnsvinnere – får opp mot 50 000 kroner i tillegg (Mejlbo, 2023)». Mange kommuner tilbyr som kjent lønn over garantilønn for å gjøre det mer ettertraktet å flytte seg ut av storbyene og bidra til rekrutteringen. Denne ordningen er kanskje mest kjent for kommuner og Troms og Finnmark, men som Marikollen ungdomsskole er et eksempel på lever den i beste velgående også på Østlandet.

4.5.1 Lønn som en positiv påvirkning

Informanter som enten var likegyldige til valget, eller som hadde valgt Marikollen ungdomsskole i utgangspunktet, så var lønn stort sett utelukkende positivt. Kvinne²⁷ sikter blant annet til at det åpner opp for forhandlinger: «Det er jo veldig bra det da. Tenker at det er i hvert fall en sikkerhet å starte med, og så kan man forhandle seg over det også hvis man har noe å forhandle med. Det syns jeg var positivt». Hun påpeker både at dette skaper en trygghet, og at det er mulig å bygge videre på lønnen. Mann⁴⁹ har noe av den samme oppfatningen:

«Det hadde jo gjort seg med litt mer lønn!». Kvinne51 viser også til at hun føler seg mer ønsket: «Jeg føler meg jo litt mer ettertraktet ved at de vil gi meg litt mer lønn»

4.5.2 Lønn som en negativ påvirkning

Informanter som ikke valgte Marikollen i utgangspunktet, og som hadde en negativ oppfatning av Marikollen ser ut til å tolke tilbudet om lønn som noe negativt. Det er særlig to informanter som utmerker seg med kommentarer mot dette, men det er Mann57 som er mest negativt til dette: «Nei, her er det jo et sånt lokketilbud da, om lønn over garantilønn. Det nevner vi faktisk tre ganger i løpet av annonsen, jo, i hvert fall to ganger, nei tre ganger. Det er jo tydelig at den, det er kanskje sånn at de er i litt mangel på folk da.» Han tenker at det å nevne lønn flere ganger i annonsen henter til at de må lokke til seg lærere for å ville jobbe på skolen, og at det er overdrevent å nevne lønn gjentatte ganger. Denne informanten var i utgangspunktet også negativ til at skolen var nedslitt innledningsvis i intervjuet. I likhet med denne informanten var også Mann33 negativ til Marikollen ungdomsskole, men dette handlet i større grad om det han hadde hørt og elevgruppen og ledelsen. Han utdyper ikke særlig mer enn det følgende om lønn: «Det jeg følte jo, denne her prøvde å spille litt på, at den ga mer lønn enn kanskje de andre. Men jeg tror egentlig ikke det hadde brydd meg så mye».

4.6 «Stabilt personale»

Som nevnt tidligere har Sophie Radich skole og Bingsfoss ungdomsskole tilsynelatende brukt en lik mal for å utforme annonsene sine, og har derfor flere deler som er like. I tillegg til å spille likt på fellesskap og bruken av «vi» viser også begge annonsene til at de har et stabilt personale, men selv om det står det samme i stillingsannonsene, tolkes dette ulikt hos informantene basert på hvilken skole annonsen tilhører.

4.6.1 Negativ tolkning av «stabilt personale»

De negative holdningene til frasen om «stabilt personale» er i all hovedsak knyttet opp mot Sophie Radich skole, og viser nok en gang tilbake til saken om Allan Henriksen. Det er de samme informantene som igjen bemerker seg dette som hadde en negativ opplevelse når Sophie Radich skrev om fellesskap. Kvinne27 kommenterte det følgende: «Dette er litt som det i stad, med fellesskap, for noe stabilt personale vil jeg ikke si at det er der», og Kvinne26 som sier noe av det samme: «Jeg har jo kanskje hørt at det ikke er så stabilt, så litt rart at de skriver det?». Andre informanter uttrykker at Sophie Radich hadde tjent på å fjerne den

setningen med kommentarer som «Jeg hadde ikke savnet at det stod noe om det, men jeg reagerer heller på at det står det», og «Litt rart at ledelsen velger å skrive det med tanke på at det ikke er lenge siden media gjorde en større reportasje om Allan». Det er tydelig at denne setningen trigget en følelse hos alle informantene som viste at du hadde kjentskap til denne saken.

4.6.2 Positiv tolkning av «stabilt personale»

Informanten var på den andre siden langt mer positive til frasen om «stabilt personale» i stillingsannonsen til Bingsfoss ungdomsskole. Det er spesielt interessant hvordan Kvinne26 kommenterte på dette som noe negativt i annonsen til Sophie Radich, har en annen formening nå: «Etter at jeg tenkte på dette med Radich, så er det jo litt viktig at det er stabilt. Og det er noe jeg egentlig savner på skolen jeg jobber på nå. Så det er egentlig viktig for meg, og kanskje noe jeg vil se etter hvis jeg skal bytte jobb». Når hun leser om «stabilt personale» hos Bingsfoss er det tydelig at hun ikke har noen formening om at dette ikke stemmer, og derfor velge å tro på at dette stemmer. Dette er også noe andre informanter, Kvinne48 og Kvinne60 også ser ut til å stole med kommentarer som: «Jeg får jo litt inntrykk av at de et ute etter dette, også med tanke på at de ønsker seg lærere med master. At man skal være godt utdannet og trygge i fagene sine» og «Dette er fint, og jeg tenker at lærerne nok har jobbet her i mange år og trives godt»

4.7 «Høy arbeidskapasitet»

En ting ved stillingsannonsen til Marikollen ungdomsskolen som utmerket seg utelukkende som noe negativt hos flere informanter er frasen «høy arbeidskapasitet» som ble nevnt under «personlige egenskaper». Særlig de yngre informantene kommenterer på dette som noe skummelt med kommentarer som: «Det høres litt skummelt ut», «Oj, vet ikke om det frister så mye» og «Jeg vet ikke om det er det at de har lyst på det, men det kan kanskje noen ganger være litt red flag at det så er høy arbeidskapasitet, jeg vet ikke». En informant som merker seg dette veldig tydelig er Kvinne48:

God til å ha høy arbeidskapasitet, bemerkes. Personlig egenhet vektlegges. Jeg legger merke til, og jeg har forhåpentligvis hoppet over noe her, men de har ikke noen mentorfunksjoner her. Jeg kan ikke se at de har det iallfall? Og jeg tenker at det må de ha på plass, for hvis det er tilfelle at antakelsene mine er ekte, at de har en veldig sammensatt gruppe, og det er vurdering uten karakterer, og det er ikke anmerkninger,

og de har et mangfold fra hele Europa, og du blir satt til å være kontaktlærer, så tenker jeg at alfa og omega for å bli en trygg lærer, er jo det at du faktisk får oppfølging. Og hvis du da i tillegg skal ha alle disse fantastiske egenskaper, og så skal du ha høy arbeidskapasitet. For meg er det egentlig ikke viktig hvilke elever du har, men hvor god ledelsen er til å ta vare på deg, når du skal ta vare på elevene. Det tenker jeg helt essensielt. Det kommer ikke fram her, så da tenker jeg at jeg kanskje ville ha lagt denne her faktisk bort.

Det at du skal ha «høy arbeidskapasitet» gjør på mange måter at begeret renner over for denne informanten, og som hun nevner underbygger dette på mange måter opplevelsen og inntrykket hun har av Marikollen ungdomsskole. Hun føler ikke at skolen vektlegger at man får støtte, men heller for mye å gjøre. Dette er noe også Kvinne60 merker seg under gjennomlesningen: «Høy arbeidskapasitet? I alle dager? Er ikke det litt rart å skrive? Vi jobber oss allerede i hjel med alle oppgaver vi får i fanget».

4.8 Begrunnelse for valg av skole etter gjennomlesningen

Etter gjennomlesningen av stillingsannonsene endte to informanter opp med å fortsatt tenke det ville være mest aktuelt å søke jobb hos Bingsfoss ungdomsskole, fem informanter hos Marikollen ungdomsskole, og fire hos Sophie Radich skole. Dette viser til at Marikollen ungdomsskole har fått tre flere mulige jobbsøkere enn før gjennomlesningen av stillingsannonsene.

4.8.1 Informanter som fortsatt valgte Bingsfoss ungdomsskole

To informanter holdt fast ved valget sitt om å fortsatt velge Bingsfoss ungdomsskole etter å ha lest gjennom de tre annonsene, og det var også disse informantene som var tydeligst på at hadde en sterk negativ oppfatning av både Sophie Radich skole og Marikollen ungdomsskole. Kvinne60 forklarte valget sitt på denne måten:

Informant: Nei, det er altså ikke et så vanskelig valg for min del. Jeg ville fortsatt valgt Bingsfoss. Annonnene sier jo svært lite om hvordan skolene og hverdagen faktisk er, og som lærer ville jeg nesten hørt rundt meg heller enn å lese disse annonsene. Jeg har som nevnt tidligere hørt litt diverse om både Sophie Radich og Marikollen, og jeg må ærlig si, hvis jeg var i en situasjon hvor jeg skulle endre jobb så sent i karrieren. (Latter). Så ville jeg valgt en litt roligere og tryggere skole.

Hun vektlegger blant annet at hun heller ville ha hørt på «ryktebørsen» enn å basere seg på stillingsannonse. Dette kan tyde på at hun stoler lite på stillingsannonser generelt, til tross for at hun ikke har hørt noe negativt om Bingsfoss ungdomsskole. Den andre informanten som fortsatt valgte Bingsfoss ungdomsskole var Mann33, og han forklarte valget slik:

Informant: Bingsfoss, jeg ville fortsatt valgt den. Sophie Radich er nesten morsomme når de skriver så mye om fellesskap når de hadde en lærer som tok livet sitt, og sånn skal man ikke tulle med. Men jeg skjønner jo at de vil begynne med blanke ark, men det hadde jo ikke skadet om de skrev litt mindre om det, når det ikke er tilfelle. Marikollen er kanskje litt mer ærlige på at de har utfordringer og at de har tatt noen grep. Men basert på det jeg har hørt har de kanskje ikke helt forutsetninger for å lykkes med disse. Kan jo være de får det til, og det håper jeg! Positivt at de jobber konkret med tiltak. Så da er egentlig Bingsfoss den skolen som er mest aktuell for meg. Den er landlig og rolig, også var det litt spennende dette med sammen i bevegelse, var det ikke? Som var mottoet til skolen.

Det er også interessant hvordan begge informanter bruker med tid på å forklare hvorfor de har valgt bort Marikollen ungdomsskole og Sophie Radich skole, enn å utdype hvorfor de valgte Bingsfoss ungdomsskole. Det kan derfor virke som at det er mer avgjørende at de har et negativt inntrykk av disse skolene, enn en mer nøytral oppfatning av Bingsfoss ungdomsskole.

4.8.2 Informanter som fortsatt valgte Marikollen ungdomsskole

Det var to informanter som fortsatt valgte Marikollen ungdomsskole etter å ha lest gjennom annonsene, Kvinne27 og Mann26. Det som utmerker seg her er at begrunnelsene for å velge denne skolen spriker noe fra hverandre, hvorav den ene vektlegger at Sophie Radich skole er uaktuell mens den andre ikke er like sikker eller tydelig på valget sitt om Marikollen ungdomsskole. Kvinne27 begrunnet valget sitt på denne måten:

Informant: Jeg står ved at hvis jeg skulle søke på noen av disse, så hadde det vært Marikollen. Det viktigste for meg er å se etter om de faktisk ser etter det jeg er kvalifisert til. Ja, og da synes jeg at det avsnittet om at de legger til rette for ulik seksuelle orientering og funksjonsevne og alt det, utmerker seg. Tenker på det som veldig positivt og at man på en måte umiddelbart føler seg inkludert, selv om man ikke har noen av de, hvis man er helt vanlig på en måte. At man likevel da sikkert også vil føle seg mer inkludert. Det opplever jeg som viktig på arbeidsplassen, å føle at man

ikke er til bry. Ja, og Sophie Radich er minst aktuelt. Jeg hadde heller reist langt til Bingsfoss enn å være usikker på ledelsen.

Det er tydelig at hun vektlegger følelsen av å være trygg og føle seg inkludert hos en arbeidsplass, og det kan virke som det negative inntrykket av Sophie Radich Skole på mange måter forsterker den positive opplevelsen av innholdet i annonsen til Marikollen ungdomsskole. Mann26 var i motsetning til henne ikke like bestemt i valget han tok før gjennomlesningen, og var heller ikke like tydelig i valget etter gjennomlesningen.

*Informant: Om jeg være helt ærlig så har ingen av dem sånn fanget meg umiddelbart. Det jeg følte jo, denne her *Marikollen* prøvde å spille litt på, at den ga mer lønn enn kanskje de andre. Men jeg tror egentlig ikke det hadde brydd meg så mye, så jeg tror først og frems, så personlig ville satt meg inn i dette, og funnet av hvor skolen ligger og egentlig ta valget ut fra lokasjonen over noe som helst annet. Det jeg likte ved Sophie Radich er at det er en helt ny skole. Så hvert fall så vidt jeg tolket det, så var det en ny skole. Ja. Og det synes jeg jo virker bra, fordi jeg har jobbet på flere eldre skoler og det er mye der som er litt sånn halvveis. Ja. Men det er også det, jeg synes de har så sinnsyke personlige egenskaper og kvalifikasjoner du skal ha. Men det har jo alle da, så det er rett og slett på alle annonser. Bingsfoss ga meg egentlig veldig lite, eller den var jo sertifisert dysleksivennlig skole, uten at jeg vet hva det hjelper meg liksom. Ja. Så... Marikollen snakker jo om tillegg, og at de ikke har karakter og anmerkninger, og det virker jo som en chill og god måte å jobbe på.*

I begrunnelsen sin er han ikke tydelig på hvilken skole han ville valgt, og det virker også som han ville undersøkt informasjon om skolene utenom stillingsannonsene for å ta en annen valg slik Kvinne60 også poengterte. Først når han blir spurt igjen om å velge en skole sier han veldig kort at han ville nok valgt Marikollen, uten at han helt klarer å utdype dette i stor grad.

4.8.3 Informanter som endret mening til Marikollen ungdomsskole

Det var tre informanter som endret mening fra skolen de opprinnelig hadde valgt, og alle disse endret mening til Marikollen ungdomsskole. Hovedmomentene var begrunnelsene til disse informantene var at annonsen skilte seg ut gjennom å være kreativ og direkte, men også visjonen til skolen som tydeliggjorde elevsynet med tanke på vurderingsformer.

Kvinne51 ble på sin side positivt overrasket over annonsen med tanke på hvordan den skilte seg ut fra de andre:

Informant: Jeg synes at den som skilte seg mest ut var den fra Marikollen. Som en litt mer utadvendt annonse. Den henvendte seg litt direkte til deg. Vektlegger dette med opplæringsloven, prøver å feile og raushetsfokus. Dette med at man går et skritt lenger i forhold til det med å drive inkluderende skole. Hvor man faktisk prøver ut ordningen, hvor man vurderer uten særlig bruk av karakter og ikke bruker anmerkningssystemet særlig grad. Det synes jeg var interessant. Det hadde vært et viktig moment for meg hvis jeg var nå i en situasjon hvor jeg ville søke en jobb. Den appellerte til meg fordi det kommer litt tydelig fram her at de verdiene den representerer, de samsvarer litt med mine og noen av de erfaringene jeg har gjort på ungdomsskole, Det var noe med at det kom veldig tydelig fram hvilke verdier de jobber etter og at de har tatt konsekvensen av de verdiene her. Er det veldig lista opp at det skal være inkluderende, det skal være utviklingsbasert, det skal være trygt, det skal være trivsel og alt mulig. Som jo er standard, som det alltid står. Men her ser vi at de har gjort noen grep for å sikre at det faktisk ligger noe i de ordene. Det synes jeg var spennende og gjør at det føles trygt.

Her kommer det fram at det som virkelig overbeviser henne om at Marikollen er mest aktuell er at verdiene til denne skolen passer til hennes egne verdier, samt at de tydeliggjør hvordan de jobber med disse verdiene gjennom å gi vurdering uten karakterer og fjerne anmerkninger. Nettopp dette med verdier er noe som også går igjen hos Mann49 når han velger Marikollen ungdomsskole:

Informant: Litt tvilende. Det var jo mye bra på Rælingen. Det må jeg si, både med anmerkninger og det var jo bra. Og veldig mye med mulighetene det, med marikollen og utviklinga rundt der. Hallen og langrennsløyper og alt mulig. Så basert på disse annonsene tror jeg faktisk hadde gått for rælingen. Den passet meg veldig. Jeg snakker mye om på skolen at vi må få bort de anmerkningene. Fordi det er en veldig dårlig måte å jobbe på. Det er klart at det er noe positivt med de to andre også. Men friluftsliv og undervisningsmuligheter der er også viktig for meg. Men det er noe som er pluss og minus med alt det er i verden. Det er litt standardisert i teksten. Når de fremhever anmerkninger og lønn på rælingen, gjør de dette betryggende for oss. Vi skal ha en anmerkingsfri skole. Det er vårt hovedfokus. At vi skal ha et positivt elevsyn, og løse ting på en annen måte, og ikke true med en anmerkning.

Også her kommer det fram at dette med anmerkninger og vurdering uten karakter er viktig, men også naturen rundt skolen. Noe annet som er en tydelig likhet mellom disse to informantene er at begge påpeker at teksten er standard, men at den samtidig skaper en

trygghet gjennom å forklare litt mer rundt hva skolen faktisk legger i elevsyn, og hvordan man jobber med dette.

Kvinne35 er den siste informanten som endret mening, og hun poengterte selv at hun innledningsvis i intervjuet var tydelig i sin mening «Ja, jeg sa vel egentlig først at det nesten bare var Bingsfoss som var aktuell, men nå sitter jeg igjen med en litt annen følelse». Hun vektlegger også dette med karakterer og anmerkninger, samt at annonsen er mer direkte i språket. Samtidig kommer hun med et nytt argument for å velge Marikollen som de to andre informantene ikke har brukt.

Informant: Jeg følte vel egentlig at Marikollen kanskje var litt tydelige på at de hadde utfordringer, men at de har tatt noen grep for å jobbe med det. Og jeg syntes det virker både spennende og lovende å jobbe uten anmerkninger og karakterer. Jeg føler ikke at anmerkninger har så mye for seg uansett egentlig. Så følte jeg liksom at den snakket til meg og det jeg står for da. Det var fint. Den traff meg egentlig bare mer enn de andre som var veldig standard da, også syntes jeg åpenhet er fint. Det sier jo litt om skolen og ledelsen at man innrømmer at man har ting å ta tak i.

Hun viser til at Marikollen ungdomsskole var åpne rundt at de kanskje har noen utfordringer, men at de har tatt grep for å jobbe aktivt med dette. Det tyder på at denne åpenheten bygget opp en troverdighet, og at dette er noe som er viktig for denne informanten.

4.8.4 Informanter som fortsatt valgte Sophie Radich skole

Fire informanter ville fortsatt valgt Sophie Radich skole etter å ha lest gjennom annonsene, men begrunnelsene for dette valget er litt forskjellig fra informant til informant. Kvinne26 er den informanten som skiller seg mest fra de tre andre informantene ved at hun er litt usikker mellom Marikollen ungdomsskole og Sophie Radich skole.

Informant: Bingsfoss, så føler jeg jo litt at, på en måte, det jeg har hørt fra andre som jobber der, pluss plasseringen, så var det ikke noe som, så tenker jeg liksom, nei. Også, ja, Sophie Radich, og Marikollen. Jeg kunne jo søke på begge to for så vidt. Jeg føler at de er jo veldig standard alle sammen. Ja. At det er jo ikke, og så vet jeg jo, tenker jeg, at elevgruppen, så må jeg si det, Sofie Radich, høres litt rik og chill ut. Ja. At det er liksom, virker som en enkel elevgruppe også er skolen helt ny da. Det Sofie Radich ikke har, som Marikollen har, er at de ikke har mark da, liksom sånn skog. Men jeg tror jeg hadde gått for Sofie Radich først, men jeg tror nok jeg hadde kunne søkt på begge, og så ville jeg liksom fått mer info på intervju, og så tror jeg også

hadde hørt litt mer rundt. Med tanke på han læreren som tok selvmord at folk har vært litt misfornøyde, ikke fornøyde med ledelsen der. For jeg har jo hørt mer positivt om ledelsen på Marikollen egentlig.

Hun gjør også et poeng ut av at hun nok ville hørt litt rundt om hva andre tenker om skolene, slik som både Mann26 og Kvinne60 ville gjort hvis de var i en faktisk situasjon hvor de skulle søke jobb. I motsetning til informanter som har valgt vekk Sophie Radich på grunn av inntrykket om ledelsen er denne informanten mer åpen for å undersøke dette mer selv, og syntes også det er veldig positivt at skolen er ny med alle fordeler dette bringer med seg. Dette med at skolen er ny appellerte tydelig til flere av informantene, og dette virker å være et argument som står sentralt for Kvinne30:

Informant: Ja, jeg ville jo fortsatt valgt Sophie Radich. Igjen, jeg liker veldig godt at det er en ny og ryddig skole. Også følte jeg ikke at de andre annonsene skilte seg så mye ut for meg egentlig. De er veldig standard og sa mye om lite? Hvis det gir mening. Eller de sa jo noen ting om å være dysleksivennlig, aktiv, uten anmerkninger og sånn. Men jeg vet ikke helt hvor mye det egentlig har å si for min arbeidshverdag. En ny skole med et realfagssenter appellerer rett og slett mer til meg.

Hun gjør det også tydelig at aspekter ved annonsene til de andre skolene, som dette med anmerkninger, ikke er noe som er viktig for henne.

De to siste informantene, Mann47 og Kvinne48, som valgte Sophie Radich la begge vekt på at det virket som denne skolen tok vare på sine ansatte gjennom å rette fokuset på veiledning og fagmiljøer. Mann47 begrunnet valget med det følgende:

Informant: Lillestrøm kommune har veldig fokus på veiledning, og stort fagmiljø som har et godt nettverk, og det er ikke rælingen kommune så mye fokus på. Så jeg er fortsatt litt på Sophie Radich. Det er jo det med at det er en ny skole da. Det er kanskje det som veier tyngst. Ja, jeg har vel stående hatt godt inntrykk til både Kjellervolla og den nye da, Sofie Radich.

I likhet med de andre informantene som valgte Sophie Radich legger han også vekt på dette med at skolen er ny, mens den siste informanten, kvinne48, fokuserte nærmest utelukkende på dette med oppfølging, både med tanke på ansatte og elever:

Informant: Ja. Nei, det er nok en kombinasjon av flere ting som gjør at jeg tenker Sophie Radich da. Det virka som de tar vare på folk, særlig de unge. De snakker jo mye om mentorordningen og at du blir fulgt opp på en god måte. Også er det det at de har det i kombinasjon med de realfagselementene. Også står det, Gode elevresultater

og godt skolemiljø. Og det her med at de har tett elevoppfølging og tilpasser opplæringen og fokus på relasjonsbygging, og det er tett undervisning.

En annen ting som utpeker hos begge informantene er at de samtidig bruker anledningen for å forklare hvorfor de ikke velger Marikollen. Dette henger trolig sammen med at de begge hadde en negativ oppfatning av skolen opprinnelig, og føler de må oppklare dette avslutningsvis. Mann47 er i motsetning til informantene som valgte Marikollen ungdomsskole ikke imponert over det skolen skriver om anmerkning og vurdering:

Informant: Ja. Rælingen kommune virker som de er mer desperat, egentlig. Og de har fokus på at de ikke skal være karakterer, og så står det der, at de driver ikke med anmerkninger, det er en veldig rar måte å skrive det på, sånn jeg ser det. Det er litt sånn... (Pause) Det jeg ville ha formulert på en helt annen måte, hvis det var i min annonse. Det virker som de rakker ned på, nesten på de skolene som gjør det. Og vi gjør jo det her. (latter).

Kvinne48 sa mye av det samme som Mann74, men utdypet også at hun så for seg at lite oppfølging og denne måten å jobbe på kan spise opp mange lærere, og spesielt mange nyutdannede. Det at annonsen la mye vekt på alternative og nye måter å jobbe, men samtidig sa veldig lite om mentorordninger skapte ett inntrykk av lite støtte fra ledelsen, og hun avsluttet med å si at: «Så vil jeg ikke valgt Marikollen. Jeg følte at annonsen egentlig bare bekreftet tanken og oppfattelsen jeg hadde».

4.9 Oppsummering

Dette kapitlet har sett på datamaterialet som ble samlet inn gjennom intervjuer og tenkehøytesing med et utvalg av elleve informanter. Gjennom dette kapitlet har hovedfunn og de delene ved materialet som utmerket seg blitt gjennomgått. Kapitlet har sett på hvordan blant annet bruken av «vi», «du», lønn, «stabilt personale» og «høy arbeidskapasitet» har vært momenter informantene har merket seg ved stillingsannonsene, og hvordan dette kan ha påvirket de. Hensikten med dette var vært å se nærmere på hvor viktig innholdet i en stillingsannonse faktisk er, eller om det er inntrykket og forventinger informantene hadde før de leste som har en avgjørende betydning.

5. Diskusjon

Gjennom oppgaven sine funn og analyse kan man se at det er flere ting som kan påvirke jobbsøkere som leser stillingsannonser. Oppgavens problemstilling viser til i hvor stor grad innledende etos påvirker denne prosessen. Det er påfallende at det er tre informanter som endrer mening etter å ha lest annonsene, og hvordan disse tre endrer mening til samme skole. Diskusjonen vil derfor se nærmere på dette, og hvordan innledende etos kan bidra til å forstå denne endringen av hvilken skole informantene ville søke jobb hos. De resterende ni informantene stod fast ved sitt valg av skole, og de fleste viste ingen tegn til at etos endret seg under gjennomlesningen.

Det som markerer seg tydeligst ved disse informantene er hvordan to av informantene, i likhet med de som har valgt bort Marikollen ungdomsskole, kommenterer på at de har hørt noe negativt om skolen. Kvinne51 kommenterer også på at dette kanskje ikke er så viktig for henne, men det gjør fortsatt at hun velger en annen skole innledningsvis. Kvinne35 er på den andre siden litt hardere når hun velger bort både Marikollen ungdomsskole og Sophie Radich skole basert på det negative inntrykket hun har av skolene. Disse to informantene skiller seg derfor ut ved at de i utgangspunktet hadde en dårlig innledende etos knyttet opp mot Marikollen ungdomsskole, og at denne endret seg i løpet av gjennomlesningen til å resultere i en god endelig etos. Mann49 hadde på sin side en nøytral innledende etos av Marikollen ungdomsskole siden han hadde lite kjennskap til skolen fra før. Denne endringen finnes det flere mulige forklaringer på, men det som utmerker seg som mulige forklaringer er hvordan teksten bygger opp en troverdighet underveis, ved å spille særlig på følelser og ærlighet, men også at virkelighetsoppfattelsen, doxa, stemmer overens mellom avsender og mottaker.

5.1 Utvikling av etos gjennom doxa

Noe som står spesielt sentralt hos denne gruppen av informanter er hvordan doxa, innunder den kulturelle delen, er svært ulik. Det går et klart skille hos informantene mellom de som har en oppfatning av Sophie Radich skole som er ny og spennende skole, og de som har en oppfatning av skolen som bygger på dårlig ledelse og ustabilitet. Disse ulike oppfatningene følger også Marikollen ungdomsskole, hvor en gruppe er negative på grunn av utfordringer og hvordan disse utfordringene blir fulgt opp av ledelsen. En annen gruppe av informanter sitter derimot ikke med dette inntrykket. Noen informanter er tydelig at de har erfart og opplevd

ulike situasjoner tilknyttet skolene, som gjør at de har den oppfatning de har. Dette skaper et klart skille som gjør det mulig å dele informantene inn i ulike grupperinger.

Det er også et tydelig skille med hvordan de enkelte lærere tolker og ser på hva et positivt elevsyn er, og hvordan man skal jobbe basert på dette. Noen tenker at en skole uten anmerkninger og vurdering med karakterer er en god måte å løse dette på, mens en annen gruppe lærere tenker at man må beholde det gamle systemet. Disse oppfatningene og verdiene kan komme fra institusjoner, som arbeidsplasser eller universiteter, som har formet informantene som lærere og dermed hvilke holdninger de har mot profesjonsutøvelsen. Noen har derfor en klar oppfatning om at karakterer og anmerkninger er en viktig del av den norske skolen, eller en tydelig formening om hvordan man burde jobbe med disse aspektene av skolen.

Det er derfor særlig disse tre gruppene med informanter som gjør seg interessante her; Kvinne48 og Mann47, som holdt fast ved valget sitt om Sophie Radich skole, Kvinne51 og Mann49 på den andre siden som endret mening fra Sophie Radich til Marikollen ungdomsskole, og Kvinne35 som endret mening fra Bingsfoss ungdomsskole til Marikollen Ungdomsskole.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Informanter	Kvinne48, Mann47	Kvinne51, Mann49	Kvinne35
Innledende etos av Marikollen	Dårlig	Nøytral	Dårlig
Doxa knyttet til profesjonsutøvelse	Avkrefte	Bekreftet	Bekreftet
Doxa knyttet til Marikollen	Bekreftet	Nøytral	Bekreftet
Avledet etos av Marikollen	Dårlig	God	God

Tabell 4: eksempel på utviklingen av etos gjennom doxa.

Tabellen ovenfor viser hvordan innledende etos av Marikollen utviklet seg fra ulike utgangspunkt, hvorav to dårlig og en nøytral, til god avledet etos hos to grupperinger og

fortsatte som dårlig hos en gruppering. Den største forskjellen her ligger i doxa knyttet til profesjonsutøvelsen som handlet om karakterer og anmerkinger. Gruppe 1 var på sin side tydelige om at dette ikke er noe de har positive erfaringer med, mens gruppe 2 og 3 var langt mer positive til dette.

5.2 Utviklingen av etos gjennom patos

En annen mulig forklaring til hvorfor de tre informantene endret mening, kan kobles opp mot patos. Det er påfallende hvordan alle de tre informantene var tydelige om at de likte hvordan annonsene fikk dem til å føle seg inkludert, og at de følte at annonsen til Marikollen snakket direkte til dem. På den andre siden er det også noe annonsene til Sophie Radich og Bingsfoss også spilte på gjennom å forsøke og skape en følelse av fellesskap, selv om dette ble tolket i begge retninger. Sammenligner man Marikollen og Sophie Radich sin bruk av patos skapte det utelukkende positive følelser hos mottakerne som leste Marikollen sin stillingsannonse, mens det særlig i annonsen til Sophie Radich skapte (uønskede) negative følelser. Disse negative følelsene som oppstod, kan dessuten knyttes direkte opp mot informantene som hadde en dårlig innledende etos av Sophie Radich, som førte til at patos-argumentet ikke ble oppfattet som troverdig. Aristoteles (2006) hevdet på sine side at patos er den sterkeste appellformen som kan føre til at mottakere skifter mening om en sak. På den ene siden viser dette er at en dårlig innledende etos kan påvirkes i stor grad at patos og resultere i en langt mer positiv avledet etos. På den andre siden slo det feil for annonsen til Sophie Radich hvor patos førte til en dårligere avledet etos enn utgangspunktet, men dette understreker igjen hvor sentralt følelser er for argumentasjonen

5.3 Viktigheten av god eller nøytral innledende etos

Som Andersen & Clevenger (1963) hevdet kan det virke som det er enklere å endre oppfatningen hos en nøytral part, enn en med en sterk formening om etos. Som nevnt hadde både Kvinne51 og Mann49 en relativt nøytral innledende etos knyttet opp mot Marikollen, og var ikke veldig tydelige eller bestemte om Sophie Radich som de valgte før gjennomlesning. Begge utrykte at de egentlig valgte Sophie Radich for å velge en. Kvinne35 var på sin side tilsynelatende litt mer bestemt i sitt valg, men viste fortsatt at hun var litt usikker og ikke helt fastlåst. Begrunnelsen hun ga for å velge bort Marikollen var preget av litt latter og en løs tone, så er mulig forklaring er at hun rett og slett ikke var like bestemt. En annen forklaring er at hun gjenga et inntrykk av skolen hun selv har blitt fortalt, men som hun egentlig ikke

trodde på i så stor grad selv. Samtidig peker dette i retningen av at hvis mottakeren har en nøytral eller god innledende etos er sannsynligheten større for at den blir værende eller forbedret. Ingen av informantene som hadde en tydelig dårlig innledende etos endret meningen etter å ha lest annonsene, og det er viktig å nevne at de generelt hadde en negativ innstilling til annonsene mens de leste de. Dette viser igjen tilbake til at det tilsynelatende er vanskelig å endre oppfatning til en mottaker som har en tydelig negativ forming om innledende etos.

5.4 Oppfattelsen av sjanger

Et annet sentralt funn er oppfattelsen av sjanger hos informantene, hvorav noen hadde klare forventinger til hva de burde lese og få informasjon om, og hva man ikke burde lese om. Dette kommer særlig til syne gjennom delene om lønn i annonsene: noen informanter mente dette var unødvendig, mens andre mente dette var utelukkende positivt. Dette viser på den ene siden av normene for *inventio* i en stillingsannonse ikke er like klare, men også at ulike mennesker også har ulik forståelse for hva normene faktisk er. Noen informanter følte dette ga et tydelig innblikk i hva skolene kan tilby, mens andre tolket dette som «masete» og «et lokketilbud». Et vesentlig poeng er også at man i utgangspunktet har lite spillerom på lønn i det offentlige og at man derfor ikke trenger å bruke mye tid på dette i en stillingsannonse for nettopp det offentlige.

Stilen i annonsen til Marikollen ungdomsskole skiller seg fra stilen i annonsene til Bingsfoss ungdomsskole og Sophie Radich skole. Om stillingsannonser skal ha en uformell og morsom stil, eller en utelukkende formell stil er ikke noe som virker å være normbasert. I henhold til DFØ (2023) virker det som det er viktigere at stillingsannonsen snakker direkte til jobbsøkerne de ønsker, og hvis dette er en kreativ og morsom person er det viktig at annonsen også gjenspeiler dette. Informantene som innledningsvis sa det var viktig at annonsen var rettet mot dem, slik som Kvinne51 og Mann49, følte seg nok mer truffet av annonsen til Marikollen ungdomsskole. Informantene som på den andre siden var mer opptatt av å høre om arbeidsoppgaver og det formelle, følte seg nok mer truffet av annonsene til Bingsfoss ungdomsskole og Sophie Radich skole.

6. Avslutning

Denne masteroppgaven har gjennom intervjuer og tenkehøyt-lesing samlet inn data for å undersøke følgende problemstilling: ***Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?*** For å undersøke denne problemstillingen har elleve informanter blitt spurt om hvilken av tre skoler de kunne tenke seg å søke jobb hos, før de fikk lese stillingsannonsene fra disse skolene. Etter at informantene hadde lest gjennom annonsene høyt ble de igjen spurt om hvilken skole de kunne tenke seg å søke jobb hos. Gjennom spørsmål knyttet til hvorfor de valgte skolen de gjorde før og etter gjennomlesningen, og kommentarer sagt under tenkehøyt-lesingen har oppgaven samlet inn materiale som har belyst problemstillingen

Oppgaven begynte med en gjennomgang av relevant teori hentet fra retorikken, samt metodene brukt for å samle inn og bruke data for å undersøke problemstillingen. I analysen har oppgaven vist at kun tre informanter endret mening om hvilken skole de kunne tenke seg å søke, og vist hvorfor informantene endret eller ikke endret mening. Analysen tok også opp noen sentrale aspekter som flere informanter merket seg og kommenterte på underveis i intervjuene og tenkehøyt-lesingen.

6.1 Konklusjon

Formålet med denne masteroppgaven har hele tiden vært å se nærmere på etos, og hvor viktig dette er i en situasjon hvor man skal bli overbevist. I dette tilfellet har denne retoriske situasjonen handlet om hvor man skal tilbringe mesteparten av livet sitt på jobb, og hvor man skal jobbe. Oppgavens problemstilling har vært: ***Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?*** Det enkle svaret er at etos ser ut til å påvirke jobbsøkere når man leser stillingsannonser, men at det er flere ting som påvirker hvordan etos kan utvikle seg. De aller fleste informantene i dette prosjektet endret ikke mening om hvilken skole de kunne tenke seg å søke jobb hos. Dette indikerer at inntrykket og tilliten man har til en arbeidsplass før man leser stillingsannonsen, spiller en stor rolle for hvorvidt en søker vurderer å søke på jobben eller ikke.

6.2 Forslag til videre forskning

Som nevnt i innledningen er det gjort lite forskning som ser konkret på effektene av retorikken, og det er tydelig at dette er et felt som krever videre fokus og forskning. Denne oppgaven har resultater som viser en tendens til at etos er viktig, men omfanget og utvalget av informanter er for lite til å kunne generalisere funnene. Det ser også ut til at etos og doxa er sterkt knyttet sammen, og hvis doxa blir bekreftet er det en større mulighet for å endre en negativ etos. Dette er et tema som krever videre forskning, og med en langt større populasjon for å konkludere.

En idé for videre forskning er å la informanter lese stillingsannonseene blindt, og på denne måten i større grad kun fokusere på selve teksten. Hva er det som utmerker seg, og er informantene like negative til aspekter ved annonsen som når de visste hvem avsender var? Dette krever som sagt trolig er mye større gruppe av informanter for å se en tydelig sammenheng, da man fortsatt vil trenge en gruppe som vet hvem avsender er for å sammenligne med gruppen som leser blindt.

6.3 Avsluttende refleksjoner

Som jobbsøker får man stadig vekk høre hvor viktig det er at jobbsøknaden skiller seg ut i bunken og viser hvem man faktisk er som person. Dette prosjektet har på mange måter vist at dette også er *minst like viktig* for stillingsannonser. Underveis i lektorløpet får vi som studenter høre hvor ettertraktet og mangel det er av lærere i den norske skolen, men realiteten er at mange sliter med å få seg jobb, i hvert fall en 100 % fast stilling.

En tanke som slår meg, er at mange ikke bruker tid på å lese hva skolene faktisk trenger av kompetanse og hva de står for. Skolene som har blitt brukt som materiale i denne oppgaven er gode eksempler på at skoler er forskjellige, og at skolene derfor ser etter ulike lærere. Det er viktig at man som jobbsøker bruker litt tid på å tenke over om dette er en skole man faktisk vil jobbe på, og en skole som passer mine visjoner som lærer. Søknaden vil i like stor grad som annonsen reflektere dette, og sannsynligheten for et intervju og en jobb vil trolig øke.

Det er utrolig viktig at skoler, og arbeidsgivere generelt, tar seg tid til å utforme en annonse som faktisk viser fram hvem de er.

Litteratur:

- Andersen, K., & Clevenger Jr, T. (1963). A summary of experimental research in ethos. *Communications Monographs*, 30(2), 59-78.
- Aristoteles. (2006). *Retorikk I-III*. (Eide, T. Oversatt). Vidarforlaget
- Bakken, J. (2018). *Retorikk i skolen* (2. utg.). Universitetsforlaget
- Bengtsson, M. (2018). Think-Aloud Reading: Selected Audiences' Concurrent Reaction to the Implied Audience in Political Commentary. I J. E. Kjeldsen (Red.), *Rhetorical Audience Studies and Reception of Rhetoric: Exploring Audiences Empirically* (s.161-183).
- Berg, T. & Fredriksen, P. C. (2023, 30. januar). Da hun fikk dyttet gutten ut av lokalene , sto Ann-Cahtrin skjelvdene igjen: -Føler vi oss ikke trykke, må vi stenge. *Romerikes blad*.
<https://www.rb.no/5-43-1952392>
- Bingsfoss ungdomsskole. (2023). Bingsfoss ungdomsskole søker lærer i naturfag, KRLE og matematikk, fast stilling. *Finn*.
<https://www.finn.no/job/fulltime/ad.html?finnkode=291806348>
- Bowne, S. H. (2015). Rhetoric, text, effect I A. Kiewe & D. W. Houck (Red.), *The effects of Rhetoric and the rhetoric of effects – past, present, future*. (s. 1-31)
- Christoffersen, L., Johannessen, A. & Tufte, P.A. (2021). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. (6.utgave). Abstrakt forlag.
- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. (2023, 16. februar). Hvordan skrive stillingsannonser som inkluderer? *Statens arbeidsgiverportal*.
https://arbeidsgiver.dfo.no/strategisk-hr/inkluderingsarbeid/bli-bedre-pa-rekruttering/hvordan-skrive-stillingsannonser-som-inkluderer?size=n_20_n
- Kiewe, A. & Houck, D. W. (2015). Introduccion I A. Kiewe & D. W. Houck (Red.), *The effects of Rhetoric and the rhetoric of effects – past, present, future*. (s. 1-31).
- Kjeldsen, J. E. (2009). *Retorikk i vår tid. En innføring i moderne retorisk teori* (8.opplagg). Spartacus.
- Kjeldsen, J. E. (2020). Interviewstudier: forskningsinterview og fokusgrupper i retoriske receptionsstudier I M. Bengtsson, K. M. Berg & S. Iversen (Red.), *Retorik og metode* (s. 141-164).
- Kjeldsen, J. E, Vatnøy, E. & Andersen, I. (2020). Skriftlig protokollanalyse I M. Bengtsson, K. M. Berg & S. Iversen (Red.), *Retorik og metode* (s. 115-140).

- Kvale, S. og Brinkmann, S. (2015). Det kvalitative forskningsintervju (3. Utg.). Gyldendal Akademisk.
- Marikollen ungdomsskole. (2022). Vil du være med å skape en fremtid for våre ungdommer? Finn. <https://www.finn.no/job/fulltime/ad.html?finnkode=272347021>
- McCroskey, J. C. (2006). Introduction to Rhetorical Communication. New York: Routledge.
- Mejlbo, K. (2023, 2.mai). Lektorene ble lønnsvinnere – får opp mot 50 000 kroner i tillegg. Utdanningsnytt. <https://www.utdanningsnytt.no/adjunkt-lektor-laerer/lektorene-ble-lonnsvinnere-far-opp-mot-50-000-kroner-i-tillegg/358043>
- Miller, C. R. (1984). Genre as social action. *Quarterly journal of speech*, 70(2), 151-167.
- Pedersen, E. K. (2018). *Jobbsøknader i et retorisk perspektiv. Et blikk på tre instansers velmenende råd*. [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. <https://www.duo.uio.no/handle/10852/64283>
- Rosengren, M. (1998). Doxa och den nya retorikens kunskapssyn. *Rhetorica Scandinavica*, 8(1998), ss. 10-17.
- Rosengren, M. (2002). *Doxologi. En essä om kunskap*. Åstorp: Rhetor förlag.
- Silverman, David (2015). *Interpreting Qualitative Data, Methods for Analyzing Talk, Text and Interaction* (5th edition). Sage.
- Sophie Radich skole. (2023). Lærere. Finn. <https://www.finn.no/job/fulltime/ad.html?finnkode=288272171>
- Statistisk sentralbyrå. (2023). 12282: Lærere i grunnskolen, etter kjønn og alder (K) 2015 – 2022 [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/12282/chartViewColumn/>
- Torberntsson, K. & Bergerud, B. I. (2022). Hans død utløste sterke reaksjoner. Dette er historien om Allan Henriksen (40). *Romerikes blad*. <https://www.rb.no/hans-dod-utloste-sterke-reaksjoner-dette-er-historien-om-allan-henriksen-40/f/5-43-1807417>
- Uller, M. (2021). *Stillingsannonseens kommunikasjon*. [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. <https://www.duo.uio.no/handle/10852/87843>
- Wiig, N. J. (2017). *Innholdsmarkedsføring–fordi vi bryr oss?* [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. <https://www.duo.uio.no/handle/10852/57373?show=full>
- Ødegården, T. E., Stjernberg, M. C., Sharma, S. & Solvang, T. (2023, 20. februar). Lærerne taper igjen: – Veldig alvorlig. TV2. <https://www.tv2.no/nyheter/innenriks/laererne-taper-igjen-veldig-alvorlig/15524440/>

Vedlegg 1

Intervjuguide

Del 1: Innledende spørsmål

- Kan du begynne med å fortelle litt om bakgrunnen din. Hvor kommer du fra? Hvor lenge har du jobbet? Hvilken utdanning har du?
- Har du mye erfaring med å søke jobber?
- Hva er en stillingsannonse for deg?
- Hva er en god stillingsannonse for deg?

Del 2: Spørsmål om materiale

- Ville du helst søkt jobb på Sophie Radich skole, Bingsfoss ungdomsskole eller Marikollen ungdomsskole?
- Hvorfor ville du søkt på akkurat denne skolen?
- Kan du utdype dette valget?
- Hvorfor er de andre skolene valgt bort?

Del 3: Tenkehøyt-lesing

Del 4: Spørsmål om stillingsannonsene

- Hvilke av disse annonsene ville du helst søkt jobb hos nå? Hvorfor?
- Var det en annonse som pekte seg ut positivt eller negativt? Hvorfor?
- Kan du peke på noen konkrete ting i annonsene du likte/ikke likte?
- Hva kunne fått deg til å endre mening? Hvorfor tror du ikke at du endret mening?

Vedlegg 2

Vil du delta i forskningsprosjektet «*Etos og påvirkning i stillingsannonser*»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å kartlegge hvordan etos påvirker oss når vi leser stillingsannonser. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Dette forskningsprosjektet er en del av en masteroppgave i NOR4091 på Universitetet i Oslo. Formålet med oppgaven er å se nærmere på sammenhengen mellom etos og stillingsannonser, og hvorvidt etos er en avgjørende faktor når det kommer til lesing av stillingsannonser. Prosjektet vil foregå over et semester på ca et halvt år, og jeg vil samle inn data fra 10-20 informanter. Problemstillingen jeg foreløpig går ut ifra er slik: *Hvordan påvirker innledende etos jobbsøkere når man leser stillingsannonser?*

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Ansvarlige for dette forskningsprosjektet er meg, Lena Charlotte Jensen, og Kristian Bjørkdahl som er veilederen min ansatt ved Universitetet i Oslo.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Utvalget vil bli hentet fra en gruppe mennesker som har en tilknytning til området rundt Lillestrøm/Viken og som enten jobber som lærere eller har annen yrkeserfaring.

Hva innebærer det for deg å delta?

Metoden for prosjektet er et semistrukturert intervju. Jeg har utarbeidet en intervjuguide, hvor jeg vil undersøke sammenhengen mellom etos og valg av annonser man kunne tenke seg å søke på. Opplysninger jeg vil innhente handler om deres forståelse av stillingsannonse som sjanger, og hva som påvirker den enkelte leser. Opplysningene jeg innhenter vil lagres på min datamaskin, men vil bli anonymisert, eventuelt slettet når prosjektet er ferdig. Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du vil delta på et intervju med en varighet på 15-40 minutter. Jeg vil ta lydopptak for å sikre meg all informasjon, men dette vil slettes etter prosjektet er ferdig.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Jeg vil anonymisere slik at man ikke kan identifisere deltakerne.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes 1.juni. Da vil jeg slette lydopptak og eventuelle andre dokumenter som kan identifisere deltakerne.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitet i Oslo har Personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket, og prosjektet er godkjent av NSD.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

Universitetet i Oslo: Lena Charlotte Jensen

Lenacje@uio.no

Hvis du har spørsmål knyttet til Personverntjenester sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Med vennlig hilsen

Lena Charlotte Jensen

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Etos og påvirkning på stillingsannonser* og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju
- at opplysninger kan brukes i prosjektet

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 3

Annonsetekst - Bingsfoss ungdomsskole

Lillestrøm er en utviklingsorientert skolekommune med en visjon om at alle elever skal lære, trives og utvikle seg. Vi har brede og solide fagmiljøer og er opptatte av å bygge et lag rundt våre elever. Skolene vektlegger profesjonsfaglige fellesskap, og alle lærere deltar også i faggrupper og nettverk som inngår i den kommunale kompetanseutviklingen. Den gode skole skaper vi sammen!

Vi ønsker oss både nyutdannede og erfarne lærere. Dersom du er nyutdannet, tilbys en solid veiledningsordning som ivaretar deg spesielt. Vi har dyktige mentorer på hver enkelt skole, og i kommunale nettverk møter du erfarne veiledere og andre nyutdannede. I

Lillestrømskolen satses det også på videreutdanning og utviklingsmuligheter gjennom hele yrkeslivet.

Lillestrøm kommune ligger sentralt på Romerike med gode buss- og togforbindelser.

Lillestrøm stasjon ligger kun ti minutter med tog fra Oslo S. Mer informasjon om skolene finner du på kommunens hjemmeside.

Bingsfoss ungdomsskole har 440 elever og 50 ansatte. Vi holder til sentralt på Sørumsand med gangavstand til tog- og busstasjon. Reisetid med tog fra Oslo er ca.30 minutter. Skolen har fine friluftsområder i umiddelbar nærhet. Skolens visjon er "Sammen i bevegelse". I dette ligger et mål om fysisk bevegelse, men også i tanker og sinn! Bingsfoss er sertifisert som dysleksivennlig skole, og jobber for tiden spesielt med temaene i fagfornyelsen. Bingsfoss ungdomsskole søker lærer i naturfag, KRLE og matematikk.

Arbeidsoppgaver

- Oppfølging av elevers faglige og sosiale utvikling
- Følge opp planer for klasser og enkeltelever
- Samarbeid på trinn, i faggrupper og med foresatte
- Kontaktlærer funksjon kan bli tillagt stillingen

Kvalifikasjoner

- Lektorkompetanse
- Undervisningskompetanse i naturfag, KRLE og matematikk
- Kompetanse i digitale verktøy som blant annet OneNote og Teams
- Erfaring fra undervisning og klasseledelse
- Erfaring fra ungdomsskole
- Gode norskkunnskaper
- Før tiltredelse må det legges frem politiattest i tråd med opplæringsloven § 10-9, og om nødvendig, tilfredsstillende tuberkulinstatus i tråd med bestemmelsen i forskrift om tuberkulosekontroll

Personlige egenskaper

- Et inkluderende og positivt elevsyn
- Samarbeider og kommuniserer godt med elever, kollegaer og foresatte
- Strukturert og selvstendig
- Fleksibel og løsningsorientert i en travel hverdag
- Nytenkende og opptatt av pedagogisk utvikling
- God omsorgs- og relasjonsevne
- Personlig egnethet vil bli tillagt stor vekt

Vi tilbyr

- Godt og stabilt arbeidsmiljø
- Godt fagmiljø med fokus på læring og utvikling, trygghet og trivsel
- Gruppelivs- og yrkesskadeforsikring, inkl. yrkesskadeforsikring på fritid
- Varierte muligheter for kompetanseutvikling, etter- og videreutdanning
- Lønn etter hovedtariffavtalen
- Bedriftshelsetjeneste
- Aktivt bedriftsidrettslag

Om arbeidsgiveren

Lillestrøm er Norges niende største kommune. Vi har ca. 90.000 innbyggere og en strategisk beliggenhet på Nedre Romerike. Utviklingen i kommunen baseres på FNs bærekraftsmål, med fokus på klima og miljø, by- og tettstedsutvikling, mestring hele livet og innovasjon.

Verdiene våre er Tillit - Inkludering - Nyskaping. Besøk oss på

<https://www.lillestrom.kommune.no/>

Vedlegg 4

Annonsetekst - Marikollen ungdomsskole

Har du et ønske om å være en del av et profesjonelt fellesskap med ungdommers læring og trivsel i fokus? Hos oss vil du få et profesjonelt arbeidsmiljø hvor det er lov å prøve og feile. Du vil få spennende, varierte og utfordrende arbeidsoppgaver, og du vil jobbe med flotte elever og gode arbeidskollegaer.

I Rælingen kommune får alle lærere kr 15 000,- over garantilønn og kr 25 000,- over garantilønn om du er grunnskolelærere eller tilsvarende

Marikollen ungdomsskole er en skole der vi har fokus på elevens mestring og utvikling i møte med det faglige og sosiale, derfor gjør vi vurdering uten karakterer og driver ikke med anmerkninger. Vi ønsker deg som er en trygg og relasjonssterk voksen som er villig til å utvikle deg og din praksis sammen med oss.

Vi ser etter deg med undervisningskompetanse på ungdomsskolen, hvor en kombinasjon av flere fag vil være en fordel. Det er ønskelig med undervisningskompetanse i noen av følgende fag: Engelsk, norsk, KRLE, tysk, spansk eller kunst & håndverk. Vi trenger deg som ønsker å være kontaktlærer.

Arbeidsoppgaver

- Skape et trygt og godt læringsmiljø der hver enkelt elev blir sett
- Lede elevaktive læringsøkter, både i og utenfor læringsrommet
- Utvikle nysgjerrige og samarbeidende elever som bygger kompetanse for fremtiden
- Planlegge, følge opp og evaluere læringsarbeidet
- Bruke vurdering aktivt som redskap for utvikling og læring
- Delta aktivt i skolens profesjonelle læringsfellesskap
- Legge til rette for et tett og godt samarbeid med hjemmet
- Bidra aktivt til et godt arbeidsmiljø
- Fremme et godt psykososialt miljø i en mangfoldig elevgruppe
- Kontaktlæreroppgaver

Kvalifikasjoner

- Til stillingen er det krav om at du tilfredsstiller kravene til høyere pedagogisk utdanning (jf. forskrift til opplæringslova 5 14-3. Krav for tilsetjing og undervisning på ungdomstrinnet). Du må også ha kompetanse innenfor ett eller helst flere av fagfeltene på ungdomsskolen.
- Du må beherske norsk godt, både skriftlig og muntlig.
- Det er krav om at det forevises politiattest før tiltredelse fra personer som i sitt arbeid er i kontakt med barn, ungdom, brukere og pasienter,- i henhold til lovhjemmel som gjelder for stillingen.
- For at din søknad skal bli tatt i betraktning ber vi deg legge ved dokumentasjon på din utdanning og arbeidserfaring, i form av vitnemål og tjenestebevis/arbeidsattester.

Personlige egenskaper

- Trygg, tålmodig, omsorgsfull og raus i møte med elevene
- En god leder med gode didaktiske ferdigheter og er opptatt av utvikling hos elevene
- Kreativ, nysgjerrig, strukturert, tydelig og effektiv
- Ambisiøs på egne og elevenes vegne
- Mestrings- og utviklingsorientert
- Analytisk, målrettet og systematisk
- God på samarbeid- og relasjonskompetanse i arbeid med elever, foresatte og kollegaer
- God til å kommunisere og har høy arbeidskapasitet
- Personlig egnethet vektlegges

Vi tilbyr

Vi er en arbeidsplass med marka som nærmeste nabo, men med kort vei til Oslo og Lillestrøm. Skolen ligger i et område med unike kultur- og idrettsmuligheter med nærhet til Marikollen idrettspark, Østmarka og Ravinen familie- og kultursenter. Skoleåret 22/23 vil skolen ha i overkant av 400 elever fordelt på tre trinn. Vi er inkluderende skole der mangfold blir vektlagt, vi oppfordrer både nyutdannede og erfarne lærere til å søke. Er du nyutdannet får du utnevnt en mentor som veileder deg. I Rælingen kommune får du kr 15 000,- over garantilønn for alle lærere og kr 25 000,- over garantilønn for grunnskolelærere eller tilsvarende.

Rælingen kommune har 1:1 dekning på læringsbrett til alle våre elever. For mer informasjon om skolen kan du besøke vår hjemmeside. Vi benytter digitale læremidler i vår undervisning.

Rælingen kommune har gode pensjons- og forsikringsordninger, blant annet fritidsforsikring. Vi har også et velfungerende bedriftsidrettslag som arrangerer turer, kurs, treninger og konkurranser. Hver sommer arrangeres det sommerfest for alle ansatte i kommunen.

Om arbeidsgiveren

Rælingen kommune har ca. 19 000 innbyggere og ligger sentralt i Viken fylke med kort vei til Lillestrøm, Oslo og Gardermoen. Du vil møte en moderne og utviklingsorientert kommune med nærhet til både det urbane og det landlige.

Kommunen er i sterk vekst, og et sentrumsområde på Fjerdingby med boliger, forretninger, helse- og kulturtjenester og nye Fjerdingby skole er i ferd med å ferdigstilles. I tillegg utvikles Marikollen idrettspark med nye skiløyper, alpinbakker, hoppbakker og friområder sammen med eksisterende fotballbaner og idrettshall.

Rælingen kommune ser mangfold som en styrke, og vi oppfordrer derfor alle som er kvalifiserte til å søke på ledige stillinger hos oss, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, nasjonal eller etnisk bakgrunn. Vi tilpasser arbeidsplassen om du har behov for det.

Hentet fra: <https://www.finn.no/job/fulltime/ad.html?finnkode=272347021>

Vedlegg 5

Annonsetekst - Sophie Radich skole

Lillestrøm er en utviklingsorientert skolekommune med en visjon om at alle elever skal lære, trives og utvikle seg. Vi har brede og solide fagmiljøer og er opptatte av å bygge et lag rundt våre elever. Skolene vektlegger profesjonsfaglige fellesskap, og alle lærere deltar også i faggrupper og nettverk som inngår i den kommunale kompetanseutviklingen. Den gode skole skaper vi sammen!

Vi ønsker oss både nyutdannede og erfarne lærere. Dersom du er nyutdannet, tilbys en solid veiledningsordning som ivaretar deg spesielt. Vi har dyktige mentorer på hver enkelt skole, og i kommunale nettverk møter du erfarne veiledere og andre nyutdannede. I

Lillestrømskolen satses det også på videreutdanning og utviklingsmuligheter gjennom hele yrkeslivet.

Lillestrøm kommune ligger sentralt på Romerike med gode buss- og togforbindelser.

Lillestrøm stasjon ligger kun ti minutter med tog fra Oslo S. Mer informasjon om skolene finner du på kommunens hjemmeside.

Kjellervolla skole flytter inn i ny skole, skoleåret 2022/2023, og blir Sophie Radich skole.

Sophie Radich ligger i Lillestrøm by, og vil ha ca. 500 elever på 8. til 10. trinn. Med oss inn i det nye bygget har vi et kompetent og stabilt personale som kan vise til gode elevresultater og et godt skolemiljø. Våre satsningsområder er tett elevoppfølging og tilpasset opplæring gjennom fokus på relasjonsbygging og kvalitet i undervisningen, samt arbeid med grunnleggende ferdigheter. Den nye ungdomsskolen er bygd for 8 paralleller med flerbrukshall og viktige kulturfunksjoner i tillegg. Skolen huser også Lillestrøm kommunes realfagssenter og det nye Newtonsenteret som skal serve alle skolene i kommunen.

Arbeidsoppgaver:

- Undervisning på 8. til 10. trinn
- Samarbeid på trinn, i faggrupper og med foresatte
- Oppfølging av elevers faglige og sosiale utvikling
- Kontaktlæreransvar må påregnes

Kvalifikasjoner:

- Vi søker adjunkt/ lektor med godkjent pedagogisk utdanning
- Undervisning i fagene matematikk, naturfag og programmering
- Det er en fordel med kunnskap og erfaring med utviklingsarbeid og kjennskap til gjeldende lovverk.
- Kompetanse i digitale verktøy som blant annet OneNote og Teams
- Før tiltredelse må det legges frem politiattest i tråd med opplæringsloven § 10-9, og om nødvendig, tilfredsstillende tuberkulinstatus i tråd med bestemmelsen i forskrift om tuberkulosekontroll

Personlige egenskaper:

- Samarbeider og kommuniserer godt
- Et inkluderende og positivt elevsyn
- Nytenkende og opptatt av pedagogisk utvikling
- Evne til å bygge gode relasjoner til elever, foresatte og kollegaer
- Tydelig klasseleder
- Fleksibel og løsningsorientert
- Positiv og utviklingsorientert
- Strukturert og selvstendig
- Personlig egnethet vektlegges

Vi tilbyr:

- Tett faglig samarbeid mellom kollegaer
- Godt fagmiljø med fokus på læring og utvikling, trygghet og trivsel
- Veletablert mentorordning med veiledning for nyutdannede lærere i to år
- Gruppelivs- og yrkesskadeforsikring, inkl yrkesskadeforsikring på fritid
- Varierte muligheter for kompetanseutvikling, etter - og videreutdanning
- Kontaktlærertillegg med inntil 32.000 kr. pr. år, og en egen Lokal særavtale for Funksjonstillegg i skolene
- Lønn etter hovedtariffavtalen
- Bedriftshelsetjeneste
- Aktivt bedriftsidrettslag

Om arbeidsgiveren

Lillestrøm er Norges niende største kommune. Vi har ca. 90.000 innbyggere og en strategisk beliggenhet på Nedre Romerike. Utviklingen i kommunen baseres på FNs bærekraftsmål, med fokus på klima og miljø, by- og tettstedsutvikling, mestring hele livet og innovasjon.

Verdiene våre er Tillit - Inkludering - Nyskaping. Besøk oss på

<https://www.lillestrom.kommune.no/>